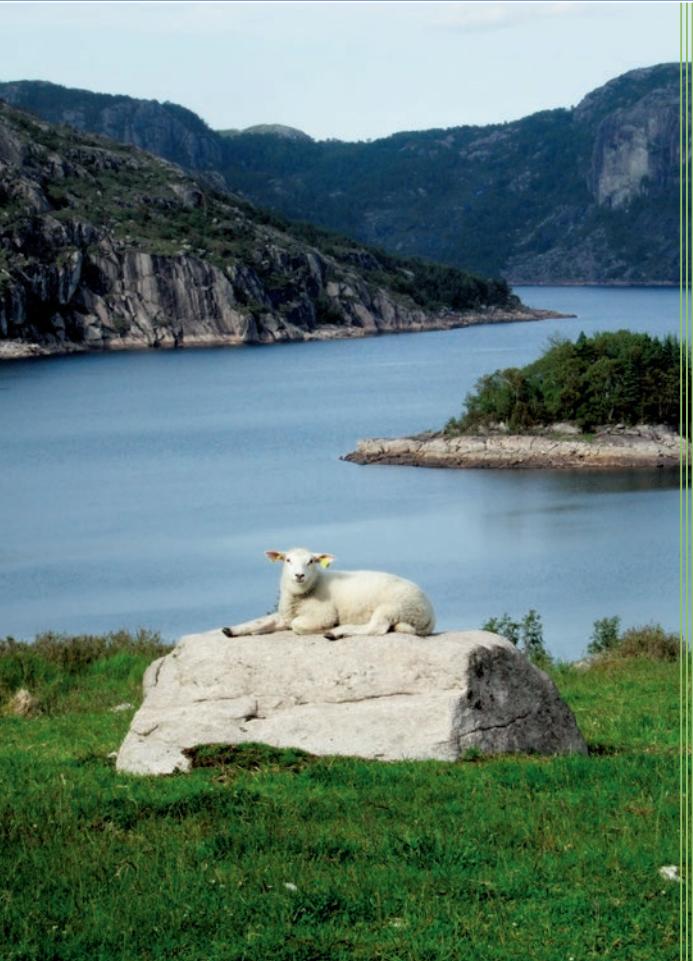

2013

Rogaland sau og geit Årsmelding og rekneskap

Vi merker levende verdier

OS

ID

Trygg og effektiv øremerking siden 1936

Husdyr er levende verdier – de er næring, vekst og liv for bonden, samfunnet og forbrukerne.

I over 75 år har OS ID® bidratt til at bønder over hele landet kan merke husdyra sine med øremerker som er utviklet og produsert i Norge.

Vi er stolte over å være norske bønders samarbeidspartner. Det handler tross alt om verdens viktigste vare – maten vi spiser.

OS ID®
2550 Os i Østerdalen

Kundeservice: tlf. 62 49 77 00
www.osid.no

Årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2014

Ryfylke Fjordhotel AS, Sand 21. – 22. februar

Lunsj fra kl.12:00. Årsmøte starter kl. 13:00. Møteleiar: Sigmund Skjæveland.

Sakliste fredag 21. februar:

- 01 Opning og velkomst
 - Møteleiar. Vikedal og Imsland Sau og Geit
 - Ordfører i Vindafjord Kommune
- 02 Godkjenning og innkalling av sakliste
- 03 Opprop
- 04 Val av to personer til å skrive under møtebok
- 05 Tale ved leiar i Rogaland Sau og Geit
- 06 Spørsmål og kommentar
- 07 Årsmelding for 2013
- 08 Rekneskap for 2013 og budsjett for 2014
- 09 Kl.14:00 Foredrag av Professor Dag Jørund Lønning, rektor ved HLB (Høgskolen for landbruk og bygdeutvikling)
 - Spørsmål og diskusjon
- 10 Kl.15:00 Foredrag om Matsikkerhet og Matberedskap ved Nils Vagstad fra Bioforsk Norge
 - Spørsmål og kommentarer

Kaffepause

- 11 Innkomne saker
 - 12 Arbeidsplan for 2014
- Kl. 19:00 Årsmøtemiddag**

Sakliste lørdag 22. februar

- 13 Slakteriets time
 - 14 Val
- Pause**
- 15 Utmarksbeite ved Ove Holmås fra NSG
 - 16 «Ei stille stund». Film om Erik Stålevik
- Avslutning og lunsj**
- Påmelding til Berit Pettersen innan 6. febr. 2014**
 Tlf. 95200340/ E-post: berit.pettersen@fatland.no
 Pris dobbeltrom: Kr. 1695,-
 Pris enkeltrom: Kr 1835,-
 RSG betaler opphaldet for ein utsending pr. lokallag

FABRIKKUTSALG

Velkommen til vårt nye

Me tek imot skinn for beredning

Stort utvalg i skinn av sau, rein, geit, samt lær og andre produkter. Velkommen!

Besök våre nettsider for info om beredning og salg av **norsk produserte** skinn.

GRANBERG
GARVERI^{AS}
 5582 Ølensvåg -Tlf. 52 76 50 00

www.granberggarveri.no

SAUEKONTROLLEN

Framtidens bønder er på nett!

Ny Sauekontroll lanseres 19. februar:

- Tilgjengelig på ulike nettlesere, Mac, nettrett og mobil
- Fleksibel kontroll med god oversikt over din besetning
- Nyttige rapporter og noteringslister
- Automatisk overføring av slaktedata og avlsindeks
- Enklere planlegging for bedre resultater

Bli medlem!

Meld deg inn
nå og få gratis
t-skjorte!

Nyheter i kontrollen lanseres fortløpende utover i 2014!

Kontakt ditt lokale slakteri eller ring Animalia på:

Tlf: 23 05 98 20

Epost: brukerstotte@animalia.no

www.animalia.no/sauekontrollen

 ANIMALIA
SAUEKONTROLLEN

Innhold

Årsmøte i Rogaland Sau og Geit 2014.....	3
Melding frå styret.....	6
Styret i Rogaland Sau og Geit 2013.....	7
Året 2013.....	8
Saker som har vore handsama i Styret 2013	9
Rogaland Sau og Geit Handlingsplan 2013	10
Medlemsoversikt Rogaland Sau og Geit 2010-2013	11
ÅRSMØTE I ROGALAND SAU OG GEIT 2013.....	12
Rogaland Gjeterhundlag Årsmelding 2013.....	17
Referat – Leiarmøte i Rogaland Sau og Geit	20
Lokkallagsledere 2013	24
Lammesesonget i Prima 2013	33
Fotråte – på retur i Rogaland – men påvist i Aust-Agder.....	35
SVEITS-tur med Rogaland Sau & Geit, sommaren 2013.....	44
Høgste nye indeksverer i Rogaland 2013	49
Felleskjøpet Rogaland Agder.....	50
Helsing frå Fatland	51
Resultat 2013.....	52
Balanse 2013	53
Kåringssstatistikk 2013 fra Rogaland	56
Kåringssstatistikk vraka 2013 Rogaland	57
Kåringssstatistikk O-Kåra 2013	58
Statistikk over kåringstype 2013	59
Rapport frå geitebøndene 2013	61
Innspel til landbruksforhandlingane 2013	62
Beitlag og Sankelag i Rogaland	64
Kontaktpersonar rovvilt Rogaland	65
Kontakliste vereringar og andre raselag	65
Lam til Forus og Sandeid i 2013.....	66

Melding frå styret

Så er tida inne for å takka for det gamla, og ønska alle eit godt nyttår.

2013 er historie. Styret i RSG har vore det same som året før. Styret jobbar fortsatt godt samen. Og eg vil påstå me trives i lag.

Dette året har nok ikkje vore like godt «beite år» som året før, ikkje like bra hald på lamma som me hadde håpa. Kvaliteten var bra, lite feittrekk. Men dei manglar nokre kilo frå fjellbeite for mange, noko som resulterte i nokre veker på heimebeite før dei kunne slaktas, og slakteria fekk lamma seinare til slakt enn forventa. Prisane har vore bra !

RSG har fått midlar frå «regionalt samarbeid» (Fylkesmannen, Fylkeskommunen, og innovasjon Norge) til å gjennomføre 3 prosjekter, økt bruk av heia beite, smittebeskyttelse av sauebesetninger, og parasittbehandling av sau. Dette er prosjekter som me meiner er nyttige for heile sauenværinga. Me set pris på om medlemmer i RSG engasjere seg i desse.

Me har gjennom «økt bruk av heia beite» kjøpt og testa 100 stk. «Find my sheep» bjøller. Desse fungerer bra i heile Rogaland.

Det er fortsatt enkelte tilfelle av fotråde i Rogaland , men me vel å tru me har kontroll. Det har vore utbrot av fotråde i Aust-Agder denne hausten, der stilte «snuerane» frå Rogaland opp og var med å snudde alle sauene. Det er imponerande, og avgjerande for å få kontroll på smitten.

I tillegg til Apotek 1 avtalen, og Gjensidige avtalen, har me inngått avtale med 123 Communication AS. 123 Communication gir 15 % på sikring/sankeradio og tilbehør.

Jerven «240» lever fortsatt. Me gjorde eit heilhjarta forsøk på å ta den ut i vinteren som var. Bra innsats frå skadefellingslaget, i samarbeid med SNO. Det lykkast ikkje å ta den. Me vil derfor prøva igjen denne vinteren.

Nå i løpet av våren kjem det ei ny utgåve av «Sauekontrollen». Noko som me har veldig store forventningar til .

Me kan ikkje unngå å nemne Fjelldagane. Det er ein av dei flottaste tradisjonane RSG har. I år gjekk turen til Sveits. Me var ca. 180 stk. som reiste på tur. Fantastisk tur, ver, land, folk, og reiseleiarar. TAKK.

Me ønske å nemne heimesida til RSG <http://www.nsg.no/rogaland/> Her legg me ut alle referat og nyhende så raskt det lar seg gjer. Logg inn å sjå kva som skjer.

Med håp om at det kommande året vil by på: varmt julivêr, mange friske lam, god beitesesong med lite tap.

Vil til slutt takke lokallaga, ansatte og tillitsvalte i NSG, og alle andre samarbeidspartnere for eit godt samarbeid i året som gjekk.

Bjørheimsbygd den 1. januar 2014 Magne Jakob Bjørheim

Styret i Rogaland Sau og Geit 2013

- Leiar:** Magne Jakob Bjørheim
Tlf. 95 03 11 91 – E-post: leder.rogaland@sauoggeit.no
- Nestleiar:** Torill Undheim
Tlf. 95 79 21 07 – E-post: post@kvadriga.no
- Kasserar:** Alf Torstein Pettersen
Tlf. 48 03 12 84 – E-post: alf.t.pettersen@dabb.no
- Styremedlem:** Asbjørn Haga
Tlf. 41 54 82 01 – E-post: asb-haga@online.no
- Berge Kjell Opsal
Tlf. 47 64 68 46 – E-post: bkopsal@gmail.com
- 1.vara:** Bjarne Østerhus
Tlf. 48 22 99 92 – E-post: bjarnoes@online.no
- 2.vara:** Kjell Åge Torsen
Tlf. 97 51 28 14 – E-post: kjell.torsen@lyse.net
- 3. vara:** Ane Waage Haakull
Tlf: 97 64 12 10 – E-post: haakull@online.no
- Leiar Avlsutvalelet:** Per Johan Lyse
Tlf. 52 77 99 60 / 47 03 60 06 – E-post: pejl@online.no
- Leiar Rogaland Gjeterhundnemd:** Kjell Helland
Tlf. 51 74 46 78 / 92 20 08 53 – E-post: kjhel3@online.no
- Geitenæreringa:** Jon Arvid Vassbø
Tlf. 51 45 17 53 / 95 70 99 69 – E-post: jonagarden@epost.no
- Sekretar:** Fra Fatland – Berit Pettersen
Tlf. 95 20 03 40 – E-post: berit.pettersen@fatland.no

Året 2013

Rogaland Sau og Geit består av 33 lokallag med 1908 medlemmer. Ein nedgang på 15 medlemmer samanlikna med 2012. Bjerkreim toppt lista også i år med 172 medlemmer pr.31.12.2013. Sør-Jæren Sau og Geit vert årets vervo, der medlemstalet er auka frå 146 til 166. Gratulerar, det er godt gjort! Rogaland Sau og Geit har 1 æresmedlem, lokallaga har 9 æresmedlemmer.

Valnemnda for Rogaland Sau og Geit

Valde på Årsmøtet 2012

Ryfylke:	Johne Halsne, Finnøy
Vara:	Ola Jordebrek, Suldal
Nord-Jæren:	Trygve Ravndal, Gjesdal
Vara:	Finn Arrestad, Sandnes
Sør-Jæren:	Rune Bauge, Undheim
Vara:	Nils Petter Arrestad, Time

Valde på Årsmøte 2013

Nord-Rogaland:	Geir Tofte, Ølen
Vara:	Arne Frøystad
Dalane:	Knut Arild Aamodt, Helleland
Vara:	Kåre Vaule

Valregionar i Rogaland Sau og Geit:

Dalane: Bjerkreim, Eigersund, Helleland, Sokndal/Heskestad og Lund

Sør-Jæren: Sør-Jæren, Nærbø, Klepp, og Time

Nord-Jæren: Gjesdal, Sandnes, Sola, Rennesøy/Mosterøy og Kvitsøy

Ryfylke: Forsand, Strand, Hjelmeland, Årdal, Finnøy, Halsnøy, Jøsenfjorden, Suldal og Sauda

Nord-Rogaland: Bokn, Tysvær, Skåre, Karmøy, Nedstrand, Skjold, Vikedal/Imsland, Vats, Sandeid og Ølen

Avlsutvalet for sau i Rogaland:

Leiar:	Per Johan Lyse, Nedstrand
RSG:	Lars Nevlund, Helleland
Vara:	Bjarne Østerhus, Erfjord
Nortura:	Siri Kvam Haugland
KLF:	Hilde K.Håland
Observatør	
Frå styret RSG:	Alf Torstein Pettersen
Sekretær:	Regonkonsulent i NSG: Kjell Steinar Løland

Saker som har vore handsama i Styret 2013:

- Årsmøte 2013
- Årsmelding
- Rekneskap
- Budsjett
- Handlingsplan 2013
- Ny sekretær
- Oppdatering av lokallaglistene
- Dialogmøte Mattilsynet
- Dialogmøte Fylkesmannen
- Leiarmøte 2013
- Årsmøte
- Fjelldagane 2013
- Fjelldagane 2014
- Kåring
- Kurs kåringsdommere
- Ny leiar Avlsutvalet Region Vest
- Prosjekt Smittebeskyttelse
- Prosjekt Auka bruk av heiabete
- Prosjekt Forråte
- Kurs Gjetarhund
- Ny dommarordning Gjetarhund
- Rovvilt
- Lisensjakt jerv
- Radiobjøller
- Rabattavtale Sankeradio
- Støtte bokprosjekt Rennesøy og Mosterøy Sau og Geit
- Støtte Jubileum Jæren Smalalag
- Jordbruksforhandlingane
- Massiv trehus
- NSG landsmøte

Styret i RSG har i 2013 har hatt 5 styremøter og behandla 71 saker, i tillegg telefonkontakt.

Har også vore på ein del møter, blant anna Årsmøte i Vest-Agder Sau og Geit, Leiarmøte og Årsmøte i Rogaland Bondelag, Rovviltmenda, Mattilsynet.

Informasjonsmøte for bønder, Årsmøte i Gjeterhundnema, Strategimøte før Jordbruksforhandlingane, Kurs for rovdyrkontakter SNO, Landbrukskonferanse 2013.

Rogaland Sau og Geit Handlingsplan 2013

Aktivitet	Ansvar	Start	Slutt	Plass	Kommentar	Evaluering
Medlemsverving	Alle	Januar	Des.			
Styremøte	Styret	januar	Januar	Forus	Årsmelding sendes pr.post	
Styremøte	Styret	Februar	Feb.	Karmøy		
Unge Bønder	Torill/Alf T	Februar	Feb.	Byrkjedal		
Fylkesårsmøtet	Alle	August 2012	Feb.	Karmøy	Sende ut program og invitere gjester etter liste januar	
Representantskapsmøte NSG/Landsmøte	Leiar RSG	Mars/Okt 2013	Mars/Okt 2013	Gjøvik	Vår/ høst	
Styremøte/ møte med Mattilsynet	Styret	Mai	Mai	Høyland	Årlig-leder avtaler tid	
Apotekavtalen	Styret	Januar	Des.		Revidering	
Fjelldagane	Leder/ Leif Matn Isdal, Asbjørn	Juli 2013	Juli 2013	Sveits	Årlig arrangement	Neste styremøte
Dommersamling/ PC-sekretærer	Avlsutvalget/ Kåringssommere	August	August	?	Kurs for oppfrisking/dagsmøte	
Styremøte	Styret	August	August			
Styremøte	Styret	Oktober	Okt.	?	I forbindelse med learmøte	
Learmøte	Styret	Januar 2013	Okt-ober 2013	Sola	Sende program. Invitere gjester i aug. Samle lokallaga, ringledere og styret	
Økt bruk av heiabete	Styret	Mars 2013	2015		Forbehold om finansiering	
Prosjekt snylttere	Styret/ Atle Domke	2015			Forbehold om finansiering	
Smittebeskyttelse av sauebesetninger	Asbjørn/styret	Mars 2013	2015		Forbehold om finansiering	
Innspill til jordbruks-forhandlingene	Lokallagene/ Fylkeslaget	Nov.	Januar 2014		Til orientering	
Saukontrollen	Alle	Januar	Des.		Større oppslutning til saukontrollen	
Møte valgnemnda	Valgnemnda	Oktober	Feb.			
Styremøte	Styret	Des.	Des.		årsmelding/ jordbruksforhandlingene	
Rovdyr	Styret/medlemmene	Januar	Des.		Gi beskjed til rovviltkontakten	
Oppfølgingskurs unge bønder?	Styret	Februar 2014				
Info skriv lokallagene	styret/sekretær	Januar	Des.		Sende ut 3-5 inforskriv til lokallagene i løpet av året	

Medlemsoversikt Rogaland Sau og Geit 2010-2013

Lokallaga i RSG	2010	2011	2012	2013	Endring
Bjerkreim	159	163	169	172	3
Bokn	20	20	21	22	1
Eigersund	93	90	95	93	-2
Finnøy	41	41	40	41	1
Forsand	36	35	32	34	2
Gjesdal	114	114	119	119	0
Halsnøy	15	15	18	18	0
Helleland	72	70	66	64	-2
Hjelmeland	84	91	92	85	-7
Jøsenfjorden	16	14	11	12	1
Karmøy	76	73	76	76	0
Klepp	27	27	25	22	-3
Kvitsøy	10	10	10	10	0
Lund	29	38	37	34	-3
Nedstrand	27	26	27	28	1
Nærbø	24	28	31	31	0
Rennesøy & Mosterøy	74	72	68	62	-6
Sandnes	129	123	122	124	2
Sandeid	20	20	19	18	-1
Sauda	59	60	56	52	-4
Skjold	31	28	33	30	-3
Skåre	18	18	18	18	0
Sokndal & Heskestad	70	66	64	64	0
Sola	19	18	18	18	0
Strand	63	64	75	73	-2
Suldal	115	110	101	99	-2
Sør-Jæren	149	145	146	166	20
Time	170	167	164	158	-6
Tysvær	66	58	56	51	-5
Vats	23	24	23	24	1
Vikedal & Imsland	33	39	42	42	0
Ølen	42	44	43	42	-1
Årdal	6	6	6	6	0
Antall medlemmer	1930	1917	1923	1908	-15

ÅRSMØTE I ROGALAND SAU OG GEIT 2013

Park Inn Haugesund Airport Hotel 15. og 16. februar 2013

01. Lederen i Karmøy Sau og Geit sto for åpning av årsmøte.

Deretter ønsket Sigmund Skjæveland velkommen, og sammen med Alf Torstein Pettersen underholdt de forsamlingen med improvisert pianospill og sang.

02. Innkalling og saksliste ble godkjent.

03. Opprop v/Berge Kjell Opsal

Odd Sørstad, Hanne-Elise Lindal, Jan Byrkja, Ove Myklebust kommer senere.

04. Nils Stian Vold, Sandnes og Jone Lende, Time ble valgt til å skrive under møteboka.

Sigmund informerte om at Dalane region og Nord Rogaland skal velge nye representanter og varmann til valgnemnda. Valgnemnda skal foreslå nestleder blant styremedlemmene.

Kjell Helland, leder i Rogaland Gjeterhund lag, presenterte årsmeldingen til laget.

- Feil i årsmeldingen nr. 2, i klasse 2 i Haugalandscuppen er Jakob Vetrhus med Tinka

Ordfører Åse Simonsen takket for innbydelsen og ønsket årsmøte velkommen til Karmøy:

- Imponert av Sau og Geit.
- Informerer om at det kun er 4 geiter på Karmøy.
- Antall gårdsbruk har gått ned. Har nå stabilisert seg på 90 besetninger.
- Sau er satsingsområde på Karmøy. Sauen er viktige landskapspleiere.
- Karmøy har våre et sentralt og betydningsfylt område helt fra vikingetiden.
- Avaldsnes satser sterkt på turisme. I tillegg trekkes fram Karmsund fiskeri havn, Mekanisk industri og fantastisk flotte strender.
- Karmøy driver med utbygging av vegnettet, spennende med nytt vegnett.
- Ordføreren avsluttet med å ønske Rogaland Sau og Geit lykke til med årsmøtet.

05. Tale ved Leier i Rogaland Sau og Geit, Magne Jakob Bjørheim:

- Første år som leder har vært spennende og bygd på mange utfordringer.
- Store rovdyr må tas ut – Skadefellingslag er danna. Ved angrep, må vi kunne ta ut skadedyret raskt.
- Skadefelling på jerv – Fikk skadefellingstillatelse på 14 dg om gangen. Åtte ble lagt ut 4 plasser. Søkt DM. Håper skadefellingslaget vil samarbeide med SNO slik at en kan nytte åta som er lagt ut.
- RSG har bevilget 50 000,- til revezjekt. Det ble 50 kr. pr. rev.
- Når det gjelder heiabete, er det flere tomme heiér. Dette må vi prøve å gjøre noe med.
- Vi må produsere nok lam til den norske befolkningen.
- Heimaside til RSG oppdateres kontinuerlig med hva som skjer i RSG.(Skryt fra ordføreren).
- Fjelldagene 2012 gikk til Gaustablikk.
- Dette året går turen til Sveits med 180 stk. påmeldt.
En takk til Leif Matningsdal for innholdsrike og spennende turopplegg.
- Dialogmøte med Braa, bondelaget og mattilsynet.
- Fotråde – enkelte utbrudd.
- Unge bønder – heilt topp.
- Stian Espedal har avholdt slaktekurs/klyppeskurs. Det er også arrangeret insemineringskurs. RSG har støtta Geitedagene som var her i Rogaland. Vi har og gitt støtte til jubileumsboka «Frå kvardag til fest» som Finnøy Sau og Geit og Finnøy veraring har laget. Magne Jakob var på jubileumsfesten
- Medlemsverving – Rogaland er best i landet. Strand Sau og Geit øker mest og Bjerkreim Sau og Geit er størst.
- Dette året gjorde vi en ny vir på utsending av årsmelding. Den ble sendt i posten til alle medlemmer. Vi er veldig godt fornøyd med dette. Sets på det samme neste år.
- Saukontrollen – kommer ny utgave som skal være enklere i 2014. Vi bør få flere til å være med her.
- Alle lokallag + sanke/beitetlag bør registrere seg i Brønnøysund. Registrere seg som lag/ organisasjon.
- RSG har søkt midler hos regionalt partnerskap (Fylkesmannen, Innovasjon Norge og Fylkeskommunen)
- Vi har startet 4 prosjekt:
- Økt bruk av heiabete
- Smittebeskyttelse av sauebesetninger

- Parasittbehandling av sau
 - Massivtrehus, i samarbeid med Innovasjon Norge. Har vært med på åpning av 3 hus (Gjesdal, Strand og Forsand)
- Ingen spørsmål til lederen.

07. Gjennomgang av årsmeldingen med Asbjørn Haga.

Ingen kommentarer.

Årsmeldingen ble godkjent. (Enstemmig).

08. Gjennomgang av Regnskap for 2012 med Alf Torstein Pettersen.

- Halvard Veen stilte spørsmål ang avlsarbeid sau, hadde et budsjett på 32 000 kr, det var brukt kr. 0,-
Svar: Dette var penger som kom inn i januar, går da i balanse.
- Kjell Åge Torsen stiller spørsmål om Reiseutgiftene, er dette samlet eller kun styret? Svar: Kun styret.

09. Ingen innkomne saker.

10. Arbeidsplan. Torill Undheim går gjennom arbeidsplanen.

- Kjell Åge Torsen: Info skriv er det smarteste som er gjort.
 - Jone Lende: støtter forslaget. Det viser at fylkeslaget gjør noe.
 - Ove Ommundsen: meiner det er viktig med Unge Bønder.
 - Per Johan Lyse: Mener det er viktig med oppfølgingsmøte for unge bønder.
 - Når vil RSG ha innspill til jordbruksforhandlingene? Sigmund Skjæveland viser til handlingsplanen. Der står det når lokallagene skal sende inn sitt bidrag. Kjell Åge Torsen: Vil ha et tidspunkt for innsendelse av innspill til jordbruksforhandlingene. Samme tid hvert år, står det i arbeidsplanen?
 - Anne Cat Grimstad: Mangler noen dyreslag på arbeidsplanen. Det er ingen ting på arbeidsplanen om Geit og Gjeterhund!
 - Har dere tenkt noe rundt gjeterhund? Svar: Det har blitt jobbet litt rundt gjeterhund.
 - Svar fra Hallvard Veen ang. geit: Det er en person som skal møte på styremøtene for geit. Denne har ikke møtt.
 - Bukkeringen har blitt lagt ned. Pengene som laget hadde, ble satt over på konto etter Geitedagene. Dette fordi staten hadde ellers tatt dei tilbake.
 - Det er kåring av bukker. Vi geitebønder har det ganske godt.
- Arbeidsplanen enstemmig vedtatt.

11. Foredrag av Arve Århus. (leder i skadefellingslaget).

- Jobber for utmarksavdelingen Vestskog/FFskog.
- Rovdyr i Rogaland. Rovdyra våre er freda, statlig ansvar.
- Jobber med Skadeforebygging/Skadefelling. I Rogaland er det varierende med rovdyr.
- Arve Århus forteller om skadefellingslaga. I Rogaland måtte det gjøres om på dette for å få godtgjørelse fra staten. Mandatet måtte opp å gå før beitesesongen. Søkte om 100 000 kroner og fikk 50 000 kroner. Hadde samlinger i Suldal og Helleland. Det ble stilt krav til de som var med, bla. tilgjengelighet. I det store og hele ikke store utskiftingene, viktig og få det i organiserte former slik at vi kan få ut penger. I beitesesongen 2012 vet vi at det er blitt tatt ut dyr av jerv, gaupe og ørn. Ikke ulv. Individene er merket med nummer. Jerven 2040 er observert siden 2007, i Hordaland, Rogaland og Vest-Agder. Det er registrert 4 Jerver i dette området. En jerv har flyttet til Engerdal. En jerv er skutt i Bykle og en i Sunnfjord. Får vi ta ut den siste er det stor sjanse for at det ikke blir flere skader etter jerv.
- Hallvard Veen lurer på hvor lenge en jerv lever? Svar: Ca. 15 år.
- Det er lagt ut åtte 4 plasser, med vilt kamera. Det er mest kostnadseffektivt.
- Felling etter 15.02.13. kan ikke fylke avgjøre, dette avgjøres av Staten.
- Driftsfasen framover: Øvinger, samlinger, kunnskap, samkjøring og informasjonsarbeid ut til skadefellingslaga.
- Ane Haakull: Vandrer jerven fram og tilbake? Svar: Jerven som er observert i Rogaland er også observert i Hægebostad, Vest-Agder. Den går på kryss og tvers.
- Berge Kjell: Hvis vi får spor, kan vi bruke helikopter? Svar: Fellingsløyve går ut i dag. Jerven (tisper) får unger etter denne datoен. Dette er en hann jerv. Da er det opp til DN om vi får fellingsløyve.
- Ove Ommundsen: Dei bruker helikopter i nord. Det er store skader på saueflokker. Bøndene må melde fra om spor.
- Halvard Veen: Blir det satt opp feller? Svar: Åte er mest egnet. Bås med tilsyn 2 ganger daglig.
- Ane Haakull: Er det noe aktivitet i Hordaland med skadefelling. Svar: Ingen, det er ikke rovdyr i Hordaland.
- Jone Lende: Det har blitt søkt om dispensasjon for å bruke slagfeller på rev. Har noen andre lag søkt dispensasjon?

Bjørn Høyland, formann i avlsrådet, ble utfordret til å si noen ord om avlsarbeidet.

- Vi må tenke framover, 10 år fram i tid.
- Hvordan skal sauene se ut om 10 år?
- Dei siste åra har sauene vekt økt med 7 kg!
- Hvor mye registeringer skal vi pålegge veraring medlemmene?
- Hvordan skal vi få en holdbar sau?
- Svein Varhaug: Vi må ha en holdbar sau. Gamle gode sauar får ikke høg nok indeks.
- Havrevold: Er enig med Svein Varhaug. Dei beste sauene får ikke indeks. Når det gjelder kåring av spål ble det en fiasco. Nesten ingen kåra spål.
- Trygve Ravidal: Jur er viktig. Oppfordrer sauebøndene å ikke selge værer etter sauar med side jur. Blir lamme-tallet større må vi ha flere spener, mer en 2. Enig med Svein Varhaug. Kommentar til slutt, sauar er stor nok.
- Berge Kjell Opsal: Spel har vi mast om i alle år. Tenk på grasrota, alle fikk ikke kåret spål lam. Det er for mange lam som forsvinner pr. vinterforsau. Mange forsvinner på vegen. I seminkatalogen står det værer etter 4 – 5 linjer.
- Kjell Åge Torsen: Vi trenger holdbare sauar!
- Bjørn Høyland: Holdbarindeks?
- Ane Haakull: Ull- Viktig å holde fokus på ull, Norsk ull kan bare brukes til tepper, vi må gjøre et bedre arbeid her. Kåra spål lam med marg er ikke godt nok. Håper en kan bruke klyppelinjen, registrering av ull på enkelt dyr. Mye marg i Texel værene. Vi må holde på nivået, ellers blir tilskuddet borte.
- Kjell Steinar Løland: I 2011 godtok vi 3 % marg. I år godtok vi ikke det. Er det dauhår skal en ha 6 på ull. Det er opp til kjøper om en vil bruke dyr med 6 på ull.
- Jan Byrkja: Kunnskapen om ull har gått ned. Dyr med svarte dauhår og marg stiller på kåring. Dette hadde ikke skjedd for noen år siden.
- Livar Nedrebø: Det er ikke marg i texelen.
- Berit Pettersen: Prisen har gått opp for første gang på mange år. Ta vare på ulla. Støtter Berge Kjell Opsal. Økonomien ligger i lammetallet.
- Havrevold: Dommerne bør skoleres sammen med klassifisørene.
- Jordbrekk: Sauene mine nå, er lettere en dei gamle sauene mine. Sauene blir mer holdbare hvis du ikke parer de som lam. Sauer må ha 3-4 lam for å få god indeks. Kåringdommerne bør lære av klassifisørene.
- Ola Jordbrekk: Stiller spørsmål med ullkvalitet og dømming av ull. Forskjell fra år til år.
- Bjørn Høyland: Ikke like enkelt å dømme ull når det er mye regn.
- Per Johan Lyse: Dommerne holder seg til kriteriene som er satt. Ulla har blitt bedre etter at lupa ble tatt i bruk. Når det gjelder texel, er det lite texel i området. Kåra værlam skal holde mål. Når det gjelder spel, er det vanskelig å fremme noen gode regler. Kanskje vi skulle tatt det opp i avlsutvalet. Vil minne om at ulla på et dyr, er ikke det samme som ull på en ullstasjon.
- Kjell Steinar Løland: Dette har vært en god diskusjon. Lite ringarbeid på spel. Sogn kårer ikke spel på dispensasjon. Uten lammetaller klarer vi ikke holde opp økonomien.
- Per Johan Lyse: Det blir samkjørt ull indeks med heile landet. Vi reiser på kryss av grensene for å samkjøre oss.
- Kjell Åge Torsen: Holdbarheten på sau. Hvilke opplysninger/registreringer trenger dere for å måle en holdbar sau? Svar: Jurbetendelse/Helsekort.

Hedersutmerkelser

Under festmiddagen ble det utdelt 2 hedersutmerkelser.

Svein Varhaug har nådd 67 år. Han fikk utdelt diplom og blomster som takk for sin innsats som kåringdommer i RSG. **Ove A. Myklebust** ble tildelt æresmedlemskap i Rogaland Sau og Geit for sitt store engasjement i fylket gjennom mange år. *Se bilder på side 28.*

12. Slakterienes time

- Slakteria i Rogaland var invitert til å fortelle om sine aktiviteter.
- Prima Jæren v/Georg Fredrik Ueland.
- Fatland v/ Berit Pettersen.
- Nortura v/ Siri Kvam Haugland.

13. Valg.

Innstillingen fra Valgnemnda ble lagt fram.

Fra valgnemnda møtte: Jan Byrkja, Trygve Ravidal.

Valg på leder: Magne Jakob Bjørheim. Resultat: 52 stemmer 1 blank.

Nestleder: Torill Undheim.

Styremedlem for 2 år, for Nord Jæren – Asbjørn Haga. Resultat: 52 stemmer 1 blank.
 Styremedlem for 2 år, Dalane – Alf Torstein Pettersen. Resultat: 52 stemmer 1 blank.

Varamedlemmer til styret for 1 år.

1. Varamedlem: Bjarne Østerhus, Ryfylke.
2. Kjell Åge Torsen, Nord Jæren.
3. Ane Waage Haakull, Nord Rogaland.

Revisor for 2 år: Egil Svela. Attvælg for 2 år.

Personlig vara: Brigitte Høyland. Attvælg for 2 år.

Valg på møteleder for årsmøte 2014: Sigmund Skjæveland.

Personlig vara: Jostein Seldal.

Utsending til Landsmøte i NSG:

Styret, 1 vara Bjarne Østerhus og Per Johan Lyse.

1. vara til landsmøte: Hallvard Veen.
2. vara til landsmøte: Kjell Åge Torsen.
3. vara til landsmøte: Øystein Bjelland.

Ny valgnemnd:

Nord Rogaland: Geir Tofte

Personlig vara: Arne Frøystad.

Dalane: Knut Arild Aamodt.

Personlig vara: Kåre Vaule.

Godtgjørelse tillitsvalgte:

Leier:	kr. 30 000,-
Kasserar:	kr. 18 000,-
Nestleder:	kr. 9 600,-
Andre styremedlemmer:	kr. 6 000,-
1. vara	kr. 6 000,-
Leder avlsutvalget	kr. 6 000,-
Andre tillitsvalgte	kr. 700,- pr. dag.

Tillitsvalgte gis reise/bilgodtgjørelse etter statens regulativ.

Tillegg for styremedlemmer for arbeidstid over 20 dager med
 kr. 1 400,- pr. dag over 6 timer, og kr. 700,- pr. dag under 6 timer.

Enstemmig vedtatt

14. Stian Espedal forteller om slaktekurs.

Stian er slakter hos Nortura. Brenner for landbruket og tradisjoner. Heimeslakting er en tradisjon som holder på å forsvinne. Asbjørn Haga er med på kurs for viderekommende. Klypperingen er en bra ting, mindre stressende for dyra. Det blir arrangert klyppekurs 1-7august på dagtid og 12-14 august for viderekommende. Niel Perry og Ola Söma skal være instruktører.

15. Ove Ommundsen.

Det var RSG som ga meg muligheten til å komme dit jeg er i dag. Det har vart i 12 år.

Halvard Veen har vervet 12 stk. i 2012. I løpet av dei siste åra vervet 40 stk.

Magne Jakob har vervet 10 stk.

Øystein Bjelland har vervet 6 stk.

Hanne Elise Lindal har vervet 5 stk.

På landsmøte håper eg at RSG støtter valgnemda sitt forslag til NSG.

Friskere føtter skal i år avsluttes. Vi må få til en ordning, men det blir ikke likt som Friskere føtter.

Jordbruksforhandlingene, Valg år. Blanda følelser om hvordan det skal gå. Me må vere gode. Enklere å ta ut på pris enn tilskudd. Folket ser ikke på pris når dei skal lage seg en lammemiddag. Nortura og KLF på en gang. Nortura 1 kr, KLF 0 kr, endte opp med 1,80 kr. Beitetilskuddet må opp!

Vi sliter litt med departementet, med tanke på rovdyr.

Slå i sammen tilskudd ordningen på 50 -100 dyr. Kvalitets tillegg på lam må bli lik som på melk.

Ull må få et kraftig prishopp.

Krav på ull – 10 kr for beste ull.

Målprisen på lam skal vekk – NSG går imot.

Vil ha med sauens, men tror lam går inn i volum modellen.

Velger vekk noen saker og konsentrerer seg om 2-3 saker. Pris, beitetilskudd og prisutflating.

Når det gjelder gjeterhund har jeg våre i møte med kennelklubben.

Er vi med eller skal vi gjøre dette selv? Ove ønsker å fortsette i kennelklubben.

Hovedmål: Avl. Arbeid skal styrke arbeidet med sauens.

Regions utvalg eller ikke. Styret kommer til å gå for utvida regioner.

– skal opp på Landsmøtet.

Valg i år. Blå/blått regjering Høyre FRP, Farligst.

Mye motvilje i miljøverndepartementet.

Tveit Regnskap forteller om store forskjeller mellom bruken.

Vi har en jobb å gjøre. Må bli flinkere til å leve av sauens.

Det er foringsforsøk på nks. Kan være noe å hente her.

I Nordland er gjennomsnittsalderen på bønder 30 år, og optimistismen rår, samme i Trøndelag og Rogaland.

Hva må til for å øke produksjonen?

- Jone Lende: Øke prisen med 5 kr, beitetilskudd, gi gass.
- Havrevold: Vi må gjøre noe med tilskudd til påsett lam.
- Ove: Fikk vakk tilskudd på overvintra smålam. Vi må øke på dei gamle sauene. Blankt nei, ingen forståelse.
- Kjell Helland: Tilskudd til uteganger sau har stått stille lenge. Har ikke sett noen forslag på å øke dette.
- Kjell Åge Tersen: Forråte er bekymra over at mattilsynet skal overta Friskere føtter. Får ikke departementet eller faglag til å videreføre Friskere føtter. Hvilken støtte er det fra mattilsynet ved B sykdom. Hva skjer hvis det kommer flere tilfeller? Får dere klare tekster om hva mattilsynet vil gjøre?
Svar fra Ove Ommundsen:
Nei. Oppgaven er å gi klar tekst til departementet om hvordan dette skal handteres videre.
- Kanskje om noen år eksporterer vi norsk lammekjøtt!
- Se opp for resistens på snyltene. Fordel at vi har heia beite.

Magne Jakob Bjørheim takker for tilliten!

Vel heim!

Siri Kvam Haugland
Siri Kvam Haugland
Sek.

Jone Lende
Jone Lende

Sigmund Skjæveland
Sigmund Skjæveland
Møteleder

Nils Stian Vold
Nils Stian Vold

Rogaland Gjeterhundlag Årsmelding 2013

Medlemmer og styre

Rogaland Gjeterhundlag hadde ved årsskiftet 115 betalende medlemmer.

Styret i laget har i 2013 hatt følgende sammensetning:

Leder:	Kjell Helland	Varamann 1:	Erlend Kvinnnesland
Nestleder:	Jarl Erik Jakobsen	Varamann 2:	Jone Gystøl
Kasserer:	Jan Tore Brattebø	Varamann 3:	Sverre Nordbø
Styremedlem:	Jane Espevoll	Innleid sekretær:	Anne Cath. Grimstad
Styremedlem:	Jacob Vetrhus		

Styret har hatt 2 styremøter i 2013 og behandlet 8 saker i tillegg til årsmøtet, og ellers hatt telefonisk kontakt.

Nye førere med godkjent gjeterhundprøve

Rogaland har fått 4 nye førere med godkjent gjeterhundprøve i 2013.

Disse er:	Mark Laurenson med Teo 63 p	Eiren Nodland med Lill 64 p
	Ørjan Østebøvik med Geal 79 p	Glen Nodland med Kira 80 p

Nye gjeterhunder

35 nye hunder i Rogaland har oppnådd kravene til gjeterhundprøve (60 poeng i kl.1) i løpet av året.

Gjeterhundprøver

Det har vært stor prøveaktivitet i Rogaland i 2013. I alt har det vært avviklet 23 gjeterhundprøver fordelt på følgende klasser:

Kl. 1:	7 prøver
Kl. 2:	5 prøver
Kl. 3 m/deling:	5 prøver
Kl. 3 m/deling og singling:	1 prøve (Finale FM)
Kl. 3 m/dobelhenting:	1 prøve (Finale Fatland cup)
Norges-serien, Kl.3:	4 prøver

I alt har 454 hunder startet i prøve i Rogaland i 2013. Dette sier litt om det store dugnadsarbeidet som er lagt ned. Rogaland Gjeterhundlag retter stor takk til alle som har deltatt.

Gjeterhundkurs

Det har også dette året vært arrangert flere gjeterhundkurs i fylket, både for nybegynnere og andre.

- I Hjelmeland har Kjell Helland hatt kurs både på våren og på høsten med fra 8 – 10 deltagere.
- Hå har i sommer hatt kurs hos Martin Sivqvæland over 8 kvelder, med god deltagelse.
- I Vikedal har Jane Espevoll hatt 3 helgekurs gjennom vinteren. 10 deltagere
- På Haugalandet ble det holdt kurs med Serge van der Zweep i februar med til sammen 16 deltagere.
- Suldal har hatt to kurs, ett i mars med Johannes Skårland (10 deltagere) og ett i juni med Jakob Markhus (10 deltagere).
- Hå arrangerte instruktørkurs, del II, i Matningsdal med Marianne Bykjeland som som instruktør. Kurset resulterte i 5 nye godkjente instruktører til fylket.

Organisert trening

- I Suldal har det vært organisert trening hver torsdag i juni, juli og august.
- I Hå har det vært organisert trening hver uke gjennom hele året, unntatt i perioden mars-juni. Treningssteder og -sauer har gått på omgang, og oppmøtet har vært bra.
- Eigersund har det vært trening hver lørdag høst og vinter hos Kurt Kristensen, Steinbakken, Eigerøy.
- Time har hatt gjeterhundtrening hos Brigit Åge Høyland utover våren på mandager og torsdager fra begynnelsen av april.

NM-deltakelse

NM i bruk av gjeterhund i 2013 ble arrangert i Myrkdalen ved Voss 11-13. oktober. De innledende rundene gikk i klasse 3 m/deling og singling, og i finalen var det dobbelhenting med sorterings. I alt 12 ekvipasjer fra Rogaland deltok i årets NM. Ingen fra Rogaland kvalifiserte seg til finalen. Best fra Rogaland ble Erlend Kvinnnesland med Joyce.

Norgesserien

Også i 2013 har ekvipasjene fra Rogaland gjort seg bemerket i Norgesserien. Serien bestod av 6 prøver, der de fire beste telte i sammendraget. De 35 beste ekvipasjene gikk videre til finalen, som i år ble arrangert i Vågå i november. Blant de 35 kvalifiserte, var 7 ekvipasjer fra Rogaland. Imidlertid deltok bare 5 av dem i finalen. I Norgesserien sammenlagt ble Jane Espovoll og Pia beste rogalandsekvipasje med 12. plass.

Norsk og Nordisk Nursery

Jan Tore Brattebø og Llianfarian Bill har deltatt i både Norsk Nursery i Klæbu 9. og 10. november, og i Nordisk Nursery i Skåne 24. og 25. november.

Norsk Nursery er en konkurranser for hunder under 3 år, for å kåre Norges beste unghund, «Norges nursery champion».

Ekvipasjen fra Rogaland ble nummer 7, og var dermed blant de 15 som kvalifiserte seg til den nordiske konkurransen for unghunder. Brattebø og Llanfarian Bill gjorde to gode konkurranser i Skåne og kom på en 7. plass i sammendraget.

Fylkesmesterskapet

Fylkesmesterskapet ble arrangert i Bjerkreim 5. oktober med Jon R. Aas som dommer. I alt 33 ekvipasjer stilte til start i mesterskapet, som ble arrangert i klasse 3 med deling i innledende runder og avsluttet med finale med deling og singling. Stort sett var det de same førerne og hundene som i 2012, som også dette året dominerte på banen.

Fylkesmester ble Jane Espovoll med Pia. Nr. 2 ble også Jane med Fly, mens Erlend Kvinnnesland med Joyce tok tredje plassen. Beste unghund ble Jane Espovolls Fly.

Haugalandscup 2013

Ble arrangert i form av tre prøver, en i Skjold i februar, en i Suldal i oktober og en på Karmøy i november. De beste i hver klasse sammenlagt ble:

Klasse 3

- 1 Megg - Kvinnesland, Erlend
 2 Joyce Country Shep - Kvinnesland, Erlend
 3 Fly - Espenvoll, Jane

Klasse 2

- 1 Ted - Markhus, Tormod
 2 Lyne - Håkull, Jon Gerhard
 3 Rambo - Flatebø, Knut

Klasse 1

- 1 Gary - Jane Espenvoll
 2 Sali - Olga Espenvoll
 3 Taz - Gerherd Håkull

Vinnere av haugalandscupen 2013: Klasse 3: Erlend med Megg, Klasse 2: Tormod med Ted, Klasse 1: Jane med Gary.

Foto: Bjørn M. Hundseid.

Fatland cup

Fatland cup ble arrangert med to innledende tevlinger, hvorav de 8 beste ekvipasjene fra hver tevling gikk videre til finale med dobbelhenting.

Vinner av cupen ble Jan Tore Brattebø med Moss. På de neste plassene kom Svein Hestnes med Chira og Arvid Årdal med Qudi

Premien for beste nye finaledeltaker i cupen gikk til Rune Landås.

Stor takk til Fatland A/S som har sponset premier med 20.000 kroner.

Ny organisering av gjeterhundråd og dommerutdanning

I forbindelse med arbeidet med ny organisering av Gjeterhundrådet og dommerutdanningen i landet, har RGL avgitt høringsuttalelse i løpet av vinteren 2013. Samtidig er Trygve Høines valgt som dommeransvarlig fra Rogaland, mens Svein Hestnes er valgt som representant til regionrådet.

Nettsidene

Rogaland Gjeterhundlags tidligere nettside ble i juli 2013 erstattet med ny side innenfor NSG's nettsidesystem. Mye av det som lå på den gamle siden er eller vil bli flyttet over i den nye, men ikke alt. Inntil videre vil det derfor være mulig å gå inn på den gamle siden via egen link i hovedmenyen. De nye nettsidene finner du under NSGs hovedside hvis du klikker deg videre via gjeterhund/fylkesnemnder/Rogaland. Du kan også gå direkte til siden via adressen: (www.nsg.no/rogaland/rgl).

RGLs nettsider har vært jevnlig oppdatert av sekretæren både før og etter adresseendringen, og siden har vært godt besøkt.

Vi kunne imidlertid ha ønsket å få inn mer stoff og bilder fra medlemmer, lokale lag og prøvearrangører gjennom året.

Takk for støtten

Takk til alle lokallag og personar som har deltatt på dugnad ved tevlinger, kurs og fellestreninger. En særlig takk til Fatland A/S for fine premier til Fatland cup.

*For styret i Rogaland Gjetarhundlag,
 Kjell Helland (leder) – Anne-Cath. Grimstad (sekretær)*

Referat - Leiarmøte i Rogaland Sau og Geit

Quality Recidense Hotel, Sandnes 18. og 19. oktober 2013

Leiar i Sandnes Sau og Geit, Stian Espedal opna møtet og sa at Sandnes med sine 121 medlemmer er eit aktivt lag

Ordfører i Sandnes, Stanley Wirak, takka for invitasjonen. Han fortalte interessant frå sin kommune som er landets 4.største landbrukskommune. Det er 13859 v.f.sau, 1400 årsverk er innanfor sau. Sandnes har stor vekst og der er areal-konflikt, men 90% vil verna om jordbruket. Det er og 2473 juletrær i kommunen. Me må få folk som tør å satse og legge forholda til rette for eit levande jordbruk.

Opprop v/Berge Kjell Opsal

Alle vereringane, unntatt Finnøy, var representert, 11 lokallag møtte ikkje, – Finnøy, Forsand, Jøsenfjorden, Klepp, Kvitsøy, Sandeid, Sauda, Sola, Ølen og Årdal

Leiarens tale v/ Torill Undheim (Leiar Magne Jakob var i gravferd nokre timer)

Fjell/Heiabete. Alle sauene skal heim, naboen sine og, Radiobjøllene (Find my sheep) ser ut til å fungere bra i heile Rogaland. Spørsmålet er kvar skal dei brukast neste år?

Slaktelam. Mange tynne lam dette året, mest ikkje feitttrekk. Slakteria får inn lamma seinare enn vanleg.

Fotråte. Har ein slags kontroll, men det dukkar stadig opp nye tilfeller.

Kurs for unge bønder var vellukka med 43 deltarar. Takker Fatland, Nortura og Prima for støtte. Takk også til Fylkesmannen, Fylkeskommunen og Innovasjon Norge

Prosjekt som RSG har jobba med: Auka bruk av heiabete, Smittebeskyttelse av saue-besetningar, Parasittbehandling av sau i Rogaland, Massivtrehus

Fjelddagane samla vel 180 deltarar på ein vellukka tur til Sveits. Takk til Leif Matnisdal og Asbjørn Haga for godt gjennomført fag program. Neste år vert det i Trøndelag.

Rabattavtale har vi fått når det gjeld sankeradio med 123 Communication, og apotekavtales går sin gang

Profilering. RSG har kjøpt banner og beach-flagg til utlån

Ny regering,- kva skjer i sauennæringa nå. Det kan fort gå bra!

Foto: Torill Undheim

Innspel:

- Me må passe på dei unge bøndene som har vore på kurs
- Fotråteprosjekt vert nå lagt under Mattilsynet, RSG bør ta tak i dette og vere med
- Bonden bør få tilbakemelding frå slakteria om hjerneprøver som vert tatt, Mattilsynet kritiserer bonden dersom han ikkje melder frå om daude dyr.

Klassifisering v/Halvor Mikalsen

Halvor snakka om kvardagen til ein klassifisør, korleis dei vert kursa, kontrollert og kor strenge krav som vert sett. Det vert samla til kurs/kalibrering før sesongen, og slakteria vert besøkt 6 gonger i sesongen. Kunnskapen skal vere så god at klassen vert satt på 6 sekund.

Innspel:

Kva med feil klasse, me ser dei kun levande?

Reagerer du på at det er feil klasse, ta ein telefon til slakteriet kjapt, kan og vere lurt å sjå eigne dyr på kroken saman med klassifisør. Vekt på dyra må stemme, elles vert det feil ved skjering

Kva tid på hausten er det rett å slakta? Mykje i R+ fyrste gongen og siste slakting i U-.

Kva med vekt-/feitt klasse på desse lamma?

Fri tilgang på kraftfôr kan vere årsak til avvik.

Svar: Har ingen god forklaring på dette, det er imot det normale

Informasjon om heia v/Bjarne Østerhus.

Fokus på å få heim sauene frå heia, det er ein sum pengar som kan søkjast om og nyttast til det.

Auka bruk av heiabeite, kva kan me gjera for å få med nye?

Informasjon om smittebeskyttelse v/Asbjørn Haga

Viktig å tenke smitte i forbindelse med forflytting av sau

Kartlegging av kontakter til besetninger. Unikt i Rogaland om me får dette til.

Avlsrådet for sau v/Ivar G. Slettemoen

Me må få ein sau som nytter utmarka, det er viktig for Norge. Spælulla er ikkje bra på innsatt Semin verer, kven er det som bestemmer? Utfordring med fire lam, vil ha sau som klare å gå med tre lam. Innlegget til Ivar på www.rsg.no

Foto: Torill Undheim

Lokal-lagets time

Lokallaga var engasjerte og kom med innspel og spørsmål, slik som:

- NSG må jobbe for å heva summen til leitesau
- Info frå RSG ønskes tilsendt tilsendt på E-post. RSG oppfordre til å bruke www.rsg.no
- Ull innsamling-godtgjørsle,- får ikkje frå private slakteri. Skal sjekke dette, avtalen er lik mellom slakteria
- Viktig med beitelag som fungerer, der heile familien er med
- Invitere med heiasjefer/beitelag neste år til Lealarmøtet. Ikkje greitt, dei er i heia og leiter nå
- Kurs i BSF. Det er eit tungrodd system, og RSG har hatt for lite påmelding
- Må få ein sau som er meir lettstelt
- Rabattavtale med 123 Communication på sankeradio. Me må ha meir enn to kanalar, og me skal prøve å ordne det
- Revespremie er positivt, viktig å halde fram. Frist for søknad er 1.desember, kan og søkje om dispensasjon til regefeller. Enkeltpersoner som må søkje, ikkje lag
- Må tenkje rekruttering, Sør-Jæren Sau og Geit har ungdomsgruppe, det er positivt
- Positivt med Slaktekurs, Open Gard, Saueklypping, Fjelldagane, Beach-Flagg

Kva kan Innovasjon bidra med til utvikling i saueholdet v/Geir Skadberg

Geir starta med å takke sauebonden for innsatsen, dei gjer ein god jobb for heile samfunnet.

Søknad til bygg, -start med telefon til Innovasjon Norge. Har blitt meir liberale enn før og det må tilpassast kvar enkelt. Les innlegget på www.rsg.no

Kåring 2013 v/Per Johan Lyse

Dommar-samling hjå Kjell Steinar Løland, takk til han som stilte gard og dyr til disposisjon.

Dommarane vurderte fleire rasar og er samkjørt og flinke. Det er viktig at alle retter seg etter gjeldane regler.

Korleis takle vinteren med lite grovför v/Ingvild Steinnes Luteberget

Kald vår, vinterskade på eng, utnytt beitene best mogleg, bruke meir kraftförl

Les innlegget til Ingvild på www.rsg.no

Leiar i NSG, Tone Våg

- Ros til RSG
- Har lytta og tar med innspel
- Viktig med sau
- Ta vare på ungdomen
- Tenk over Ivar G. Slettemoen sitt innspel og reflekter over det
- Imponert over alle våre prosjekta til RSG
- Utmarksrådet jobbar med tilskot til organisert beitebruk, bjøller mm
- Overraska over at Rogaland har därleg erfaring med Mattilsynet, dei skal vere ein støttespelar
- Takk for invitasjonen, viktig med god dialog

Zetor **SAME** **Lamborghini**
TRAKTORAR

Redskaper for jord- og skogbruk

STIHL

Motorsager
Ryddesager
Høgtrykksvaskarar

*Undersøk våre prisar og få
eit «skikkeleg» tilbod*

TRAKTOR & MASKIN A/S
5576 ØVRE VATS
Tlf. 52 76 58 61 / 52 76 59 31
www.traktor-maskin.no

D A L A N E

INNKJØPSLAG BA

Pb. 511 - 4376 Helleland, tlf. 51 49 71 97

LOKALLAGSLEDERE 2013

Sau og Geit Lokallag	Lefjar	Telefon Adresse	Lagets e-post
Bjerkreim	Halvard Veen	99237481 Veen	bjerkreim.lokallag@sauoggeit.no
Bokn	Jens Morten Vatnaland	91159382 Lodavn. 173	jem-vatn@online.no
Eigersund	Jan Helge Høvso	97191459 Puntervold	eigersund.lokallag@sauoggeit.no
Finnøy	Gaute Hallesland	99490548	finnøy.lokallag@sauoggeit.no
Forsand	Roar Larsen	40008753 Helle	roar@strandnien.no
Gjesdal	Ivar Kyllingstad	91607828 Kyllingstad	iuary@online.no
Halsnøy	Sven Halsne	48149321	svenhals@online.no
Helleland	Harald Sleveland	48199374 Slevelandsvn.88	ann.sterveland@hotmail.com
Hjelmeland	Oystein Bjelland	99256458 Randøy	hjelmeland.lokallag@sauoggeit.no
Karmøy	Dagfinn Knutson	90790639	daffy73@live.no
Jærenfjord	Odd Gunnar Haage	98283018 Haage	helena.haage@gmail.com
Klepp	Jan Arild Anda	90790342 Hattelandsv. 71	hattelandgarden@hotmail.com
Kvitøy	Henrik Håland	91343194	kvitsoy.lokallag@sauoggeit.no
Lund	Andre Kjormo	95855580 Knodlen	andr-kj@frisurf.no
Nedstrand	Magnar Helgeland	93648911 Maurland	
Nærø	Bjarte Vigre	95938202 Vigre 34	nærba.lokallag@sauoggeit.no
Rennesøy og Mosterøy	Kjell Åge Torsen	97512814 Østhusvikv.22	rennesoy-mosterøy.lokallag@sauoggeit.no
Sandeid	Harald Hustoft	90965217	olav.skiestedstrand@windafjord.kommune.no
Sandnes	Sian Espedal	97958151 Chr.Krohgsgt 36	sian.espedal@norrtura.no
Sauda	Dagfinn Birkeland	91383059 Mosbakka	sauda.lokallag@sauoggeit.no
Skjold	Hanne Lundal	93088345	hamne.lundal@e-mail.com
Skåre	Harald Pedersen	98253911 Slåttavegen 24	skare.lokallag@sauoggeit.no
Sokndal og Heskestad	Gunnar Vatland	95734929 Vatland	sokndal.heskestad.lokallag@sauoggeit.no
Sola	Kristian Helleberg	9173245 Vareheiv. 193	christian@helleberg.org
Strand	Arvid Nag	90114504	strand.lokallag@sauoggeit.no
Suldal	Jon Egil Østerhus	95231416 Østerhus	suldal.lokallag@sauoggeit.no
Sør-iæren	Hanne-Elise Lindal	41567044 Lindal 71	sor-iæren.lokallag@sauoggeit.no
Tine	Jone Lende	48033033 Timrevegen 503	tine.lokallag@sauoggeit.no
Tysvær	Inge Lundervold	92298914	linderv@online.no
Vats	Magnus Froland	90507552	fryland.magnus@gmail.com
Vikedal og Imsland	Berge Kjell Opsal	47646846 Opsal	nikedal-imland.lokallag@sauoggeit.no
Ølen	Geir Tolftie	91127152 Rabbane	ge-tolffie@hotmail.no
Ardal	Karstein Sie	98245534 Sædberg	ardal.rl.lokallag@sauoggeit.no

Tid for sau

Fjøssystemer bruker mye tid på sau, slik at du kan bruke litt mindre.
 Vi har plukket ut de beste produktene fordi vi vet hvordan effektive sauefjøs bygges og driftes.
 Og gode sauefjøs gir mer tid. Derfor har vi blitt bonden og alle dyrenes førstevalg.
 Vi planlegger, prosjekterer, innredet og bygger komplette sauefjøs – fra gulv til tak.

- Gulv (originale MIK plastrister) • Lammesikre fronter • Bingeskiller
- Vekt- og sorteringsanlegg • Rullende forbrett • Förhekker • Vannopplegg • Lammedrikkeautomat
- Kraftförtildeling • Komplette bygg og ventilasjon

FJØSSYSTEMER

Se www.fjossystemer.no for våre løsninger til sau.

Bonden og dyrenes førstevalg

Øst
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 35 00
ost@fjossystemer.no

Sør
3174 Revetal
Tlf. 33 33 69 61
sor@fjossystemer.no

Vest
4365 Nærø
Tlf. 51 43 39 60
vest@fjossystemer.no

Nordvest
6770 Nordfjordeid
Tlf. 57 86 25 05
nordvest@fjossystemer.no

Midt
7473 Trondheim
Tlf. 72 89 41 00
midt@fjossystemer.no

Bygg
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 35 00
bygg@fjossystemer.no

ALT FOR SAU OG GEIT

Strekkmetallgolv på ramme

- » Reime strekkmetallrister med løse strekk-metallplater gjør det enkelt å bytte plater.
- » Ristene har meget god gjødselgjennomgang.
- » 60/100/120 x 200/240
- » Rammenne er "sydd" sammen, slik at gulvet ligger meget stødig.
- » Maskestørrelse: 40 x 19 mm
- » Platetykkelse: 4,0 mm
- » Total høyde ramme: 50 mm

Kraftførstasjon til sau

- » Individuell føring etter antall lam og hold
- » Føret tildeles jevnt fordelt gjennom hele døgnet
- » God kontroll med dyras kraftføroptak

Reime islandshekks

- » 160 x 2 15/3 15/420 (kan skjøtes)
- » 8 – 10 dyr pr. meter boks
- » 4 - 8 dyn kan føres samtidig pr. m.
- » Solid utførelse i galvanisert stål
- » Endegavler i 15 mm vannfast finér
- » Regulering av eteåpning med enkelt håndgrep når formivårt minker
- » Kan tilpasses de fleste planlösninger

Plastrister til småå 40x80 cm

inkludert glassfibertverrligger

TULLA småfeinredning

- » Kan leveres med ulike fronter:
- etefront med faste ete-åpninger, c-c 40 cm
- fangfront
- front med liggende rør (kan leveres med stengeggitter)
- » leveres i lengder fra 1,2 til 4,0 m
- » eteplass for lam under de ordinære eteplassene

Skillegitter med og uten port:

- » Trinnløse justerbare endestykker
- » Kan plasseres hvor som helst på front og bakvegg
- » Leveres med standard lengder
- » 1,8, 2,0 og 2,4 meter

Porter:

- » Lysåpning 80 cm
- » Portene har solid smekklås og justerbare hengsler
- » Porten til etefront og bakvegg er selvstendige enheter som kan plasseres hvor som helst mellom to seksjoner i etefront/bakvegg
- » Kan leveres pulverlakkert!

WWW.a-k.no

**SPØR OSS OM
KNARRHULT-
PRODUKTER!**

4139 Årdal Bygda, tel. 51 75 40

Bjerkreimsmarken 2014

26.-28. september

Vi har det meste - rimelegare enn dei fleste

Klippekrakk

Klippeutstyr

Drikkeutstyr for sjølvmontering

Blå røyr
- den store slageren.

Stort utval av hengemaskiner,
håndklippe-
maskiner, knivar
og kammar m.m.

Framfallssele

Framfallsselet
med mange
fordeler.

Lammebarar

- med 5 eller 10
smokkar mon-
terte opp.
Størrelse 20 til
65 liter.

Råmjølkserstatning

Reddar tusen-
vis av lam.

Halsreimar - Grimer - Kjetting

Stort
utval!

a
s
Nessemaskin

Nessane, 6899 Balestrand, Tlf. 57 69 48 00

www.nessemaskin.no

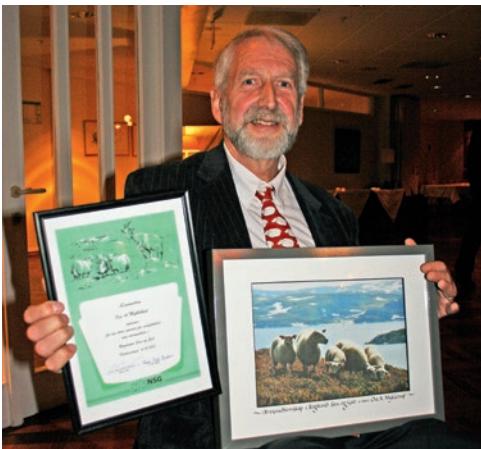
Be om gratis katalog eller sjá vår nettbutikk

Vi har alt du treng for montering av drikke-
utstyr til husdyr. Mange modellar drikkekar,
stål- og plastrøyr, røyrdeler m.m.

Svein Varhaug har blitt 67 år og fikk diplom for sin innsats som kåringdommer i Rogaland Sau og Geit.

Foto: Anne Cath. Grimstad

Ove A. Myklebust ble tildelt æresmedlemskap i Rogaland Sau og Geit for sitt store engasjement i Fylket gjennom mange år.

Foto: Anne Cath. Grimstad

Ein delegasjon fra Rogaland på Landsmøtet til NSG. Frå venstre: Tørill Undheim, Kjell Steinar Loland, Anne-Cath. Grimstad, Asbjørn Haga, Berge Kjell Opsal, Hallvard og Anna Olaug Veen, som fekk pris for beste bukk, mellom dei Øystein Bjelland, Sigmund Skjæveland, Per Johan Lyse, som mottok pris for beste ver på vegne av Lars Nevland (som ikkje var til stades) Ove Ommundsen, Magne Jakob Bjørheim, Stein Haugland, Bjørn Høyland på kne.

KVALITET PÅ HJUL

MF 5600-serien

- Leveres med 3 og 4 syl. motor fra 85 til 130hk
- Dyna 4 girkasse på 3 syl.; på 4. syl kan også Dyna 6 leveres
- Frisikt og topp moderne førerhus med lavt støynivå
- Nærmest ubegrenset utstyrsnivå
- Spreke og drivstoffgjerrige motorer

FENDT 200-SERIEN

- 100% trinnløs Vario
- Egenvekt fra 3750 kg
- Totalhøyde fra 248 cm
- Min. svingradius 398 cm
- 3 syl. Agco Power motor, fra 75 til 115hk

FENDT

Eiksenteret Haugesund

Frakkagjerdv. 100

Tlf: 52 75 44 44

www.eiksenteret.no

Eiksenteret Klepp

Rognenv. 2

Tlf: 51 78 83 80

**EIK
SENTERET**
– et hakk proffere

Sweetlics mineraler

Mineraler til sau, storfe og hest. Etter veldig gode tilbakemeldinger er vi glade for å kunne tilby flere varianter av mineral- og vitamintilskudd. Fra Inform Nutrition i Irland har vi et bredt spekter av tilskudd. Kom innom for en gjennomgang av mulighetene som finnes.

Sprayfo lam

Melke-
ingredienser
frå TINE LAMMEGODT

Spesial melkeerstatning for lam og kje med ett godt rykte i hele Norge. Leveres også i egne utgaver for kalv og smågris. Også disse er produsert med myse fra Tine. Sprayfo er homogenisert og spraytørket. Dette gir mikro energipartikler som er kapslet i protein. Protein og fetsamsammensetningen som i helmelk. En meget lettfordøylig melkeerstatning med lang holdbarhet (12 mnd). Lett å løse opp. Oppløst er den stabil i 24 timer. Ingen fettableiring i spenn eller automater. Det ideelle produktet for oppføring av lam og kje.

Kraftfôr-automat

Kraftfôrautomater
Leveres i målene:
120 cm. og 250
cm. Med 12 eller
24 eteåpninger.

Adopsjonsgrinder

Lac-Tek - prisgunstig
automat til lam og kje

Bryne Landbrukservice as er rustet til lammesesongen med ett bredt utvalg av grinder, porter, krybber, kraftforautomater, melkeautomater, smokker og selvfølgelig melke-erstatning og mineraler.

Vi mener å ha det bredeste utvalg av rekviseita spesielt til saueprodusentene.

Kom innom for gode tilbud.

Vi har også lørdagsåpent fra 09.00- 13.00.

Bryne Landbrukservice as
Hålandsveien 31- Håland Vest, Bryne

Telefon 51 77 07 00

www.bls-as.no

e-post:geir@bls-as.no

Gullsøya

Vårt eget utvalg av
grinder, porter, fronter
og førautomater for sau.

Fôringfront

Justerbar eteåpning. 6 stk gir en rundballehek. Kan også nytes i andre anledninger.
Leveres i målene:
120 cm og 250 cm

Sauegrinder

Galvanisert stål med 22mm
horisontale rør.

Leveres i målene:
120cm – 150cm – 190cm –
230cm

Sauegrind med port:

Leveres i målene:
190cm – 230cm

Sauport:

Port med ramme, hengsle og
portlås. Leveres i målene:
80cm – 120cm – 150cm

Lettgrinder

Lettgrinder med 7,5 x 7,5 cm.
nett. Leveres i målene:
100 cm. – 140 cm. –
200 cm. – 300 cm.

Hjelmeland Sparebank

ryfylkebanken

Me er til for dykk

Tlf. 51 75 44 00

www.hjelmeland-sparebank.no

Telebank: 815 48 400 SMS-bank: 26120

post@hjelmeland-sparebank.no

Norges veterinærhøgskole
Avdeling for småbeforskning og husdyrhelse,
Kyrkjevegen 332-334, Høyland, Sandnes

- Har undervisning av veterinarstuderenter i grupper i 8. – 11. semester
- Driver forskning på sykdommer og helse på småfe
- Undersøker døde småfe og sjuke (etter henvisning fra lokal veterinær) – gratis i undervisningsperiodene (mars–mai, se detaljer i dagspressen).
- Tilbyr blodprøver og forskjellige undersøkelser i flokken i samråd med lokale veterinærer.

Tlf. NVH Høyland, 51 60 35 10
nvhsandnes@veths.no

Lammesesonen 2013

Lammesesonen i Prima 2013 var nok den mest spennende sesongen vi har hatt til nå.

Vi gjorde noen tiltak på dielam som passet bonden mye bedre. Vi gikk opp i pris og holdt lik pris fra februar til 1. juli. Under denne perioden kunne bonden få 92 kr/kg for et lam på 11 kg. Det som vi også var veldig spente på, var om butikken ble fornøyd med varen og var villige til å satse videre på dielam og det var de. Så det blir dielam med gode priser neste år også.

Jæren Smak lam var en utrolig suksess. Her var butikkene veldig fornøyde og det håper jeg alle bøndene også var, for alle som traff på Jæren Smak lammene (18-22kg 2+ 3- og 3 i fett og klasse R og bedre) fikk minimum 5kr/kg ekstra. Dette blir i alle fall ikke mindre i 2014 (-:

Nå har vi også begynt å hente slakt over fjorden. Her har vi fått med noen veldig dyktige bønder som leverer mye fint slakt. Så håper vi med denne satsingen at flere er interessert i å prøve oss til neste år. Vi skal i alle fall gjøre alt vi kan for å bedre økonomien til bøndene.

Ellers i Prima har vi hatt et bra år når det gjelder vekst. Vi har hatt en økning på ca. 4,5 % på totalen og vi har hatt en økning på 2100 stk. på sau og lam i 2013. Det har vært et tungt marked på salg på grunn av overproduksjon av gris og derfor veldig viktig for oss også å få den enorme suksesen på Jæren Smak lammene.

Med dette vil jeg bare ønske alle lykke til i 2014 og takke for et kjempe samarbeid i året som har vært.

*Hilsen Georg-Fredrik Ueland
tlf. 926 19 181 eller georg@prima.as*

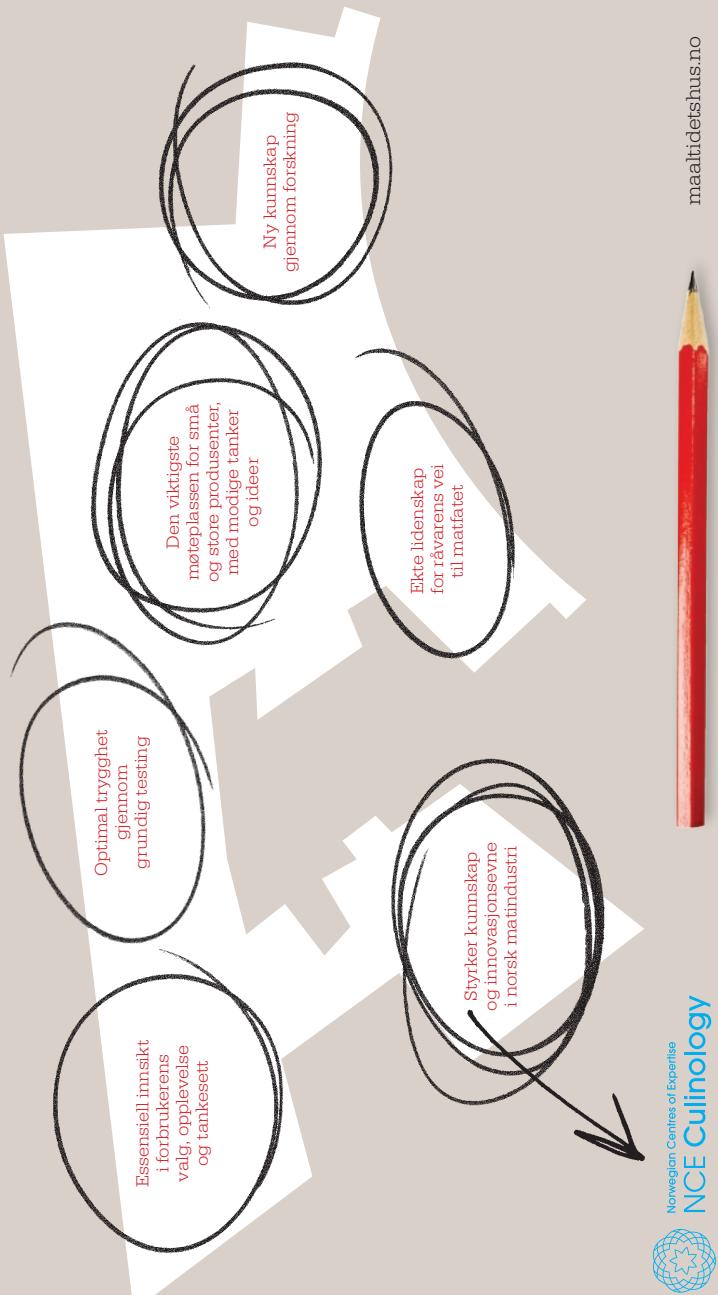
Vi glieder oss til lammesesonen 2014.

MÅLTIDETS HUS

Verdiskaping, kunnskap og innovasjon.
Fra råvareproduksjon til kvalitetsprodukter tilgjengelige for folk flest.

Aldente

Fotråte – på retur i Rogaland – men påvist i Aust-Agder

Situasjonen for ondarta fotråte i Rogaland ser bra ut, og situasjonen ser ut til å være under kontroll etter 5 års målretta arbeid. Dessverre ble sjukdommen påvist i nabofylket Aust-Agder høsten 2013.

2013 skulle være siste år for prosjekt *Friske føtter*, men prosjektet er pga. situasjonen i Aust-Agder besluttet videreført i 2014. Fra 2008 til 2013 er det totalt ca. 100 besetninger i Rogaland med diagnosen alvorlig eller ondarta fotråte (se figur). I dag defineres ondarta fotråte som påvisning av hissige varianter av fotråtebakterien, mens tidligere definisjon på alvorlig fotråte var enten påvisning av hissige bakterievarianter eller alvorlig sjukdom.

Status Rogaland 2013

I 2013 var det tre nye tilfeller av ondarta fotråte i Rogaland. I tillegg ble det påvist smitte i to besetninger som har sanert tidligere og en er fortsatt under mistanke pga påvisning på slakteri. I 2013 ble det undersøkt 66 saueflokker i Rogaland, dette var i all hovedsak kontaktflokker. Videre er det gjennomført en omfattende undersøkelse på slakterier, der nesten 50 000 sauvarer har vært undersøkt på fjøset eller på slaktelinja. Av de seks besetningene nevnt over, ble tre oppdaget på slakteri, mens tre var kontakter. Disse tilfellene er lokalisert til Hjelme land, Rennesøy og Time. Som i fjor viser imidlertid slakteriundersøkelsen også at de fleste Rogalandsbesetningene har friske sauføtter og at vi er på god vei med å bekjempe ondarta fotråte.

Sanering

Totalt er medisinsk sanering gjennomført i tre smittmessige enheter som hadde sluttkontroll i 2013, dessverre var det tilbakefall i en av disse. Sanering er ved nytår påbegynt eller planlagt i alle besetninger med tilbakefall eller påvist smitte. Av de fem besetningene med påvisning av smitte i 2013 har to slaktesanert mens de andre tre har valgt medisinsk sanering.

Smitte i Aust-Agder

I oktober ble det gjennom prosjektets egen slakteriundersøkelse tatt prøver fra sau i tre

flokker fra Setesdal med mistenklig symptomer. Smitte ble påvist og ut fra en totalvurdering ble nesten all sau i Aust-Agder undersøkt, og smitte påvist i 14 besetninger (se figur). Det er grunn til å tro at smitten skyldes livdyrroverføringer fra Rogaland til Setesdal noen år tilbake, ikke via fellesbeite.

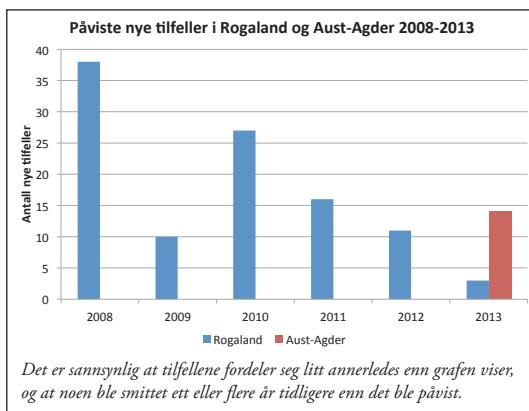
Ny test

Ved Veterinærinstituttet er det nå etablert en ny diagnostisk test for å skille mellom hissige og mindre hissige varianter av fotråtebakterien. Den er mer følsom, er raskere og gjør det mulig å ta prøver fra et langt større antall besetninger enn tidligere. Testen er også brukt til å analysere et utvalg av eldre prøver fra flere deler av landet. Virulente varianter er ikke påvist i prøver fra besetninger utenfor Rogaland og Aust-Agder.

Konklusjonen er derfor fortsatt at ondarta fotråte kun har en begrenset spredning i Norge. Det vil imidlertid bli gjennomført en mindre kartlegging i Telemark, ut fra mulig fellesbeitekontakt og tidligere livdyrkontakter, og det planlegges et utvidet overvåkningsprogram på slakteri.

En ny statusrapport for prosjekt *Friske føtter* er under utarbeiding og vil legges ut på www.fotrate.no

*Synnøve Vatn
Prosjekt Friske føtter*

For effektiv sanking!

VHF SAMBAND FOR
AKTIVE BRUKERE
AV NORSK NATUR

Dyresankere og andre som ferdes/arbeider i utmark vet at flere områder i norsk natur ikke dekkes av tradisjonelt mobilsamband. Det er derfor i flere sammenhenger behov for tilgang til god kommunikasjon. SRadioen gir deg god kommunikasjon via et nett av basestasjoner og sikkerhet via tilknyttede vaktcentraler.

Kontakt oss for informasjon om
SRadioen i ditt område!

www.sradioen.no
post@sikringsradioen.no

SRAADIOEN
VHF-SAMBAND FOR AKTIVE BRUKERE AV NORSK NATUR

Trådløs sanking

ProHunt®F34BTi

- Norges mest kjøpte jaktradio
- Bluetooth™ som standard
- Markedets største standardbatteri
- Vannrett i henhold til IP65
- Hviskemodus
- Termometer

**SALG!
2795,-**

ProHunt®Basic

- Lang batteritid
- Alle relevante jakt og sikringskanaler
- Låsbare knapper
- 5 års garanti
- IP-54

**SALG!
1990,-**

"Bæ-aæ-aæ-de
dekning med Icom!"

JA-141 antenne

- Bedre dekning
- Skrifteste

**SALG!
299,-**

PRO-U600LS

- Vannrett holdningsbryter
- 3-i-1 tilbehør
- Skrufest på radio

**SALG!
369,-**

All priser er inkludert moms og gjelder så langt lageret rekker.

GÅ IKKE GLIPP AV VÅRT
TILBEHØRUTVIRKLET FOR
JAKT, HØY KVALITET OG
VANNMOTSTAND.

A COMPANY IN THE VHF GROUP

1-2-3 COMMUNICATION

www.123com.no

Allflex

Allflex offisielle øremerker

Allflex

Vi merker norske husdyr
- visuelt og elektronisk -

- * Allflex er verdens mest solgte øremerke
- * Alle våre Allflex øremerker er godkjent av Mattilsynet som offisielle merker
- * Allflex EID kan kombineres med valgfri hanndel

Øyevollveien 6 - N-4460 MOI
tlf +47 5140 1150 fax +47 5140 1694
moen.bjollefabrikk@lund.online.no
www.moenbjollefabrikk.no

Leseutstyr

Stavantenne

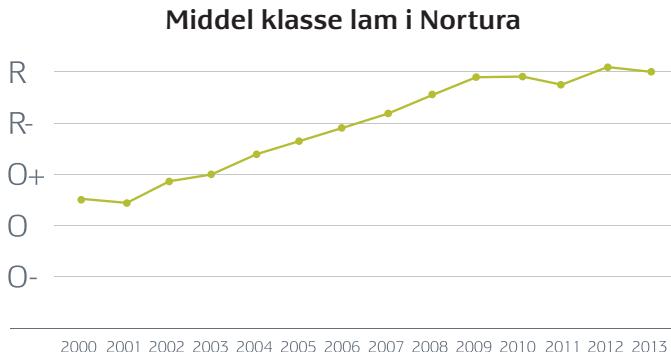
Pda med
RFID leser

Panelantenne

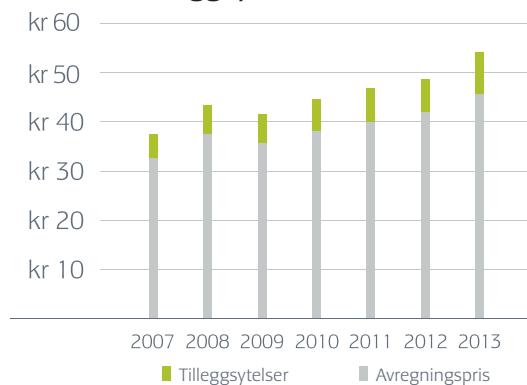

Satsing på lammeringer, fag og økonomi gir resultater!

Utvikling i middelpriis på lam i Nortura inkludert tilleggsytelser fra 2007 - 2013

Nortura - best i det lange løp!
medlem.nortura.no/smaafe/

Gi lamma en god start!

Lam har en utrolig evne til å vokse, bare de får nok melk.

FORMEL

FORMEL Sau Ekstra gir høyest melkeytelse og de tyngste lamma.

Sortiment til Sau

FORMEL Sau

Til bruk for søyer og livlam fra innsett på høsten til beiteslipp. Gir godt grunnlag for god melkeytelse.

FORMEL Sau Ekstra

Vårt toppkraftfôr til sau fra februar til beiteslipp. Svært god proteindekning. Anbefales i besetninger med høge lammetal.
I salg fra 1. februar.

FORMEL Sau Intensiv

Spesialblanding med svært høgt fiberinnhold. Til søyer som skal ha tilnærma fri tilgang på kraftfôr. Kan dekke opp til 80% av innefôret, dersom ein har lite grovfôr.

Sortiment til lam

Pluss Pontus melkeerstatning

Melkeerstatning til lam og kje som er velprøvd og testet i Norge med svært gode resultater.

FORMEL Lam Vår

Det optimale kraftfôret til rasktvoksende lam fram til ca. 1. august. I salg fra ca. 1. mars.

FORMEL Lam Haust

Tilpasset kraftfôr til lam på beite eller intensiv oppføring innomhus. I salg fra ca. 1. juli.

Priser og sortiment finner du på www.fkra.no

Bestill på www.fkra.no eller ring vår ordretelefon 800 30 640

Felleskjøpet Rogaland Agder

Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA) bidrar til økt lønnsomhet for bonden! Vi produserer og selger fôr, gjødsel og såvarer. Vi leverer dessut traktorer og maskinvare. Vi har 18 butikker og 9 verksteder fra Sunnhordland i nord til Tvedstrand i sør. Hovedkontoret ligger i Stavanger, mens maskindivisjonen ledes fra Klepp.

www.fkra.no

FK butikken – mer enn du tror!
Her finner du oss!

ROGALAND

Bryne, tlf. 48 01 08 78
Haugesund, tlf. 52 70 54 93
Sandnes, tlf. 51 97 18 50
Stavanger, tlf. 90 29 50 54
Varhaug, tlf. 51 77 14 70
Vikeså, tlf. 51 45 12 12
Årdal, tlf. 51 75 42 30

HORDALAND

Etne, tlf. 53 77 11 30
Kvinnherad, tlf. 99 38 48 70
Stord, tlf. 53 40 09 00

VEST AGDER

Flekkefjord, tlf. 38 32 68 40
Kristiandsand, tlf. 38 05 67 20
Lyngdal, tlf. 38 33 10 70
Mandal, tlf. 38 27 29 70
Sørlandsparken, tlf. 90 94 70 00

AUST AGDER

Evje, tlf. 99 33 36 33
Grimstad, tlf. 37 25 79 20
Tvedstrand, tlf. 37 16 69 25

18 BUTIKKER I

Felleskjøpet Rogaland Agder

VÅRT FELLESKJØP!

butikken

– mer enn du tror!

FORSIKRING FOR LANDBRUKET - LITT BEDRE, LITT NÆRMERE

Flytt forsikringene dine til oss - vi kjenner nærmiljøet ditt og landbruket godt.
Hos SpareBank 1 SR-Bank får du alt du trenger for å sikre verdiene på gården.

Kom innom for en hyggelig prat og få et godt tilbud på forsikring.
Kontakt ein av våre landbruksespesialister på tlf 02008.

SpareBank
SR-BANK

www.sr-bank.no

UTSTYR FOR SAU OG STORFE

Vi fører utstyr for sau og storfe fra den anerkjente skotske produsenten Ritchie. Gode løsninger og kvalitet i galvet stål er Ritchies varemerke

-Vekter for lam, gris og storfe med valgfri vektløsninger .el eller manuell.

-Kombiklemmer gjør all håndtering av sauen enkel og raskt uten å stresse dyret .Vektkontroll , medisinering, kontroll av klauver, klipping av haler osv.

-Behandlingsboks for storfe

-Forhekker for sau og storfe

-Grinder for storfe

-Grinder for sau/skiller

-Grinder i flere lengder med praktisk oppheng og

Tlf:51611940 mob:94001646 www.a-k.no

SVEITS-tur med Rogaland Sau & Geit, sommaren 2013

Fjelldagane til Rogaland Sau & Geit gjekk dette året til Sveits, og det var ein fantastisk tur! 190 sauebønder og likesinna reiste direkte frå Sola med charterfly. Vi budde på hotell i Interlaken, og reiste ut med buss kvar dag til forskjellege gardar i området. Vi var delt opp i fire bussar, og heile turen fungerte svært bra utan mykje venting eller kø.

Dei fleste gardane vi besøkte er familiebruk der også kårfolket bur på garden. Vi var på mjølkebruk med ku, vannbøffel eller mjølkesau, grønnsaksgard, vingard og seterdrift i Alpene. Bondene viste oss rundt og fortalte om gardane sine, og dei var ivrige etter å diskutera landbruk med oss. Det var lærerikt å oppleva sveitsisk landbruk på nært hold.

Om kvelden satt vi ute på Bar Klauvmakkjen, og der sauebønder treffes er det alltid mykje lätt og løye. Stemninga var strålende på heile turen.

Lever ulla til Nortura/ Norilia og bidra til norsk ull og din fremtid!

Foto: Gertje Ringdal

Betre fôring gir meir livskraftige lam

*Internasjonal forskning viser
ein samanheng mellom fôring
av sau i drektigheitstida og kor
livskraftige dei nyfødde lamma blir.
Aukande lammetal hos søyre og
påsettlam har gitt flere svake eller
daufødde lam. Større kull aukar
også belastninga på juret.
Jurbetennelse kan auke i omfang.*

Fiskå Mølle tilrår i heile drektigheitstida:

- Gje 0.4 kg av det nye føret **Fiskå Sauefôr Drektig**. Saman med «middels surfôr» dekkjer dette sauens behov for **alle vitamin, mineral, energi og protein**. Dei høge behovsnormene for E-vitamin innfriast. Saman med organisk selen reduserast risikoen for muskeldystrofi/ «stivsjuke». Immunforsvaret styrkast. Påsettlam bør få 0.5 kg.
- 6 veker før lamming: Gradvis innfasing av Fiskå Sauefôr med kraftig auka E-vitamin nivå og med høgt proteininnhold tilpassa lakterande søyre.
- Et alternativ er å gje vårt heilt nye vitamin- og mineraltilskot **Premium Drektig Sau**. Ved fråver av kraftfôr er behovet 35 gr pr dag. Vanlig sauefôr gjeast parallelt for å sikre godt hald til lamminga.

Nytt kraftfôr - Fiskå Sauefôr Drektig

Både kraftfôret Fiskå Sauefôr Drektig og tilskotsfôret Premium Drektig Sau inneheld kopar (Cu) og er tilpassa koparfattig grovfôr langs norske kysten. Vi har koparfrie alternativ til Austlandet og indre Helgeland.

Tilbydast i storsek og bulk.

Les meir på www.fiska.no

Fiskå Mølle

Godt gjort er bedre enn godt sagt

Fiskå Mølle. Tlf. 51 74 33 00

"...tvers igjennom skikkelig"

Vi finner alltid en løsning
på ditt transportbehov

Ta kontakt med oss:
Tlf: 51 72 00 20 / E-post: post@rennesoytrafikk.no

Butikken med det største utvalet

ME FORHANDLAR:

- Husqvarna-produkt
- New Holland og Case IH
- Can-am ATV
- Hobby-/fritidsartiklar

Møgedal Mek. Verkstad as

BERGEKROSSEN, 4230 Sand, Tlf 52 79 25 30, www.mogedal.no

Høgste nye indeksverer i Rogaland 2013

Spælverer:

Kåringssnr:	Navn	O-ind	Slakt	Kjøtt	Feitt	Mor Vår	Mor Slakt	Antal Lam	Alar	Ring
201240375		135	117	134	90	126	135	86	Johannes Marvik	127
201241359		125	127	114	96	123	122	85	Gaute Bue	126
201241358		124	118	102	110	127	126	96	Gaute Bue	126
201241368		121	120	120	96	116	110	90	Gaute Bue	126

Kjøtsau-Verer:

Kåringssnr:	Navn	O-ind	Slakt	Kjøtt	Feitt	Mor Vår	Mor Slakt	Antal Lam	Alar	Ring
201240535	Kontiki	116	107	120	119	109	94	71	Gaute Helleland	122
201240534	Egor	114	99	123	126	103	98	74	Gaute Helleland	122
201240574	Godas	109	105	115	107	101	96	80	Askild Eggebø	122

NKS-Verer:

Kåringssnr:	Navn	O-ind	Slakt	Kjøtt	Feitt	Mor Vår	Mor Slakt	Antal Lam	Alar	Ring
201240947	Melis	146	138	129	136	136	137	94	Kari, Harald Meldh.	139
201240247	Thun-Lars	142	140	110	129	136	133	122	Tove, Knut Tunheim	138
201241094	Myllarjarl	142	143	110	139	133	127	117	Jarl Nord-Varhaug	137
201240624	Guriguten	141	136	105	130	140	138	108	Gro, Birger Njå	129
201240630	Ottar	141	136	110	125	139	144	90	Gro, Birger Njå	129
201241129	OttoBuars	141	128	119	123	135	145	90	Andrea Ualand	121
201241251	Staur Løla	141	121	112	125	151	140	113	Liv, Kjell S Løland	128
201240628	Myllarboy	139	133	100	132	141	139	108	Gro, Birger Njå	129
201241323		139	113	119	128	147	137	106	Odd Kleppa	128
201240802	Venus	138	127	126	120	133	131	108	Ivar Versland	121
201240921	Lennon	138	130	138	113	129	126	94	Lars Nevland	139
201241062	Otto-Bø	138	140	106	126	135	137	90	Leif Matnisdal	137

**Støtt våre annonsører
– de støtter oss!**

Felleskjøpet Rogaland Agder

Ny omsetningsrekord for kraftfør i 2013. Frå toppåret 2012 auka salet av kraftfør med 1814 tonn, og enda på 369864 tonn. Den største auken var for FORMEL drøvtyggjarfør, der omsetninga var på heile 5593 tonn meir enn i 2012. Av dette var 1726 tonn ein auke av FORMEL til sau. Dette skuldest auke i marknaden. Marknaden vår har vorte større og i tillegg var det dårleg med grovfør mange stader i fylke. Med dei prisane som no er på grovføret er det langt billegare å auka andelen kraftfør i rasjonen.

FORMEL Sau Intensiv er laga slik at sauken kan ta opp stor del av føret som kraftfør. Det meste av næringstrøngen kan sauken få dekt med dette føret, men ein drøvtyggjer må alltid ha fiber til drøvtygging, dersom dyret skal halda seg friske. Difor er det naudsynt med grovfør i ein eller anna form. 0,5 kg grovt surfør og 0,7 kg FORMEL Sau Intensiv vil vera ein god rasjon for å spara grovfør. Det er i tida frå innsett om hausten og til 6-7 veker før lamming ein kan spara grovfør. Etter lamming trengøyene med to og fleire lam nærmast fri tilgang på grovfør.

E-vitamin

Forskjellen på tal foster som vert påviste ved fosterteljing og tal lam slept på vårbeite er for stor.

Det er for mykje tap ved lamming og spesielt gjeld dette lam frå soyer som har 3 og fleire foster. Tidlegare studiar i Frankrike og USA hevdar at auka tildeling av vitamin E til soyer i høgdrektigheit utover det som tidlegare har vore den utrekna normalen, gjev meir livskraftige og vitale lam, og også høgare tilvekst etter fødsel. Med bakgrunn av desse studiane heva vi E-vitamin-tilsetjinga i FORMEL Sau og FORMEL Sau Ekstra i 2012 til 200 mg per kg.

Eit samarbeidsprosjekt i regi av UMB, NSG, Nortura, Felleskjøpet Fôrutvikling med fleire ønskte å verifikasi dette i norske besetningar i 2012. Det vart gjort gjennom å tildela 90 kgs soyer i sein drektighet 500 IE per dag.

Undersøkinga skjedde ved å plukke ut 20 buskapar i Rogaland, Trøndelag, Nord-Østerdal, Buskerud og Troms. Totalt var det med om lag 5500 soyer i testen. Buskapane vart delte i to grupper etter fosterteljing, der den eine gruppa fekk ekstra E-vitamin medan den andre fekk før som ikkje var tilsett. Grovføret vart analysert for E- vitamin og det vart teke blodprøvar av utvalte dyr. Det ein først og fremst ville registrera var tal daudfødde lam og lametap.

Rapporten frå feltforsøka førelåg i desember 2013. Den synte at det for åringar, gimrer og vaksne soyer med opp til to lam ikkje var noko statistisk forskjell i prosenten daudfødde lam. Det var derimot stor forskjell i prosent daudfødde lam av åringar med trillingar, gimrer med tre og fire lam og vaksne med fire eller fleire lam. For gimrer med fire lam eller fleire var det over 20% daudfødde i gruppa som ikkje fekk ekstra E-vitamin medan det i gruppa som fekk ekstra E-vitamin var 5 % daudfødde.

Rapporten tilrår at soyer som er fostertelde til å ha minst 3 foster dagleg vert tildelt 470 IE E-vitamin i tillegg til grovføret dei siste 7 vekene før lamming. Dette daglige tilskotet gjeld som sum av kraftfør, mineral/vitamin – tilskot og spesielle E – vitaminpreparat.

Stavanger 15.01.2014

Ådne Undheim

Helsing frå Fatland

Gode Sauehalderar – GODT NYTT ÅR!!

I oktober og november produserer Fatland 25 000 pinnekjøtt-middager dagleg – noko som krever stukturert og god planlegging. Me er avhengige av jevn tilførsel av gode slakt, og våre dyktige sauebønder leverer som vanlig. Takk!! Heile prosessen frå bonden til ferdig pinnekjøtt ut i butikk gjekk sjeldent godt i 2013, og me er veldig stolte av å ha eit av dei beste pinnekjøtt-produkta på markedet; «Henriettes»!

Slaktekvaliteten i 2013 var så å seie likt som året før. Me ser ein liten auke i antal lammeslakt på 937 lam og ein liten nedgang i saueslakt på 100 dyr. Gjennomsnittsvekta er også stabil på 17,7 kg fordelt på Fatland Ølen og Fatland Jæren.

Alle **leveringsbetingelsane** hjå Fatland er basert på kg. Dvs at det lønner seg å levere fleire og store lam i kvar levering. Samarbeid med naboeiene gir større pulje, og høgere tillegg for alle involverte. Samlastning har no etablert seg hjå bøndene og mange har økonomisk gevinst på denne formen for levering av slakt. Samlastning bidrar til samarbeid og kontakt mellom nabobønder i samme grend, og då sauebønder møtes diskuterer dei sau! Godt miljø gir positive resultater!

Elite pluss tillegget på 5 kr over grunnpris er kome for å bli. Endeleg fekk dei store og gode lamma levert direkte frå fjellbeite litt kredit! Elite-Pluss godtek også 3 i feitt, slik at ein ikkje vert straffa grunna feitt-mengda. Når det i tillegg er godt sal på desse lamma, er me glade for å ha lukkast med ei vare som gagnar både oss og sauebonden!!

Leveransen og salet av **Årslam** gjekk godt i fjor. Takk til bøndene som meldte inn lamma i god tid, fekk me salet til å gå rundt også i fjor. Tilførsel av ferskt lammekjøt store deler av året gagnar både bonden og slakteriet, men Fatland ønskjer likevel at fokuset bør vera på å produsere slaktemodne lam frå sommarbeite! Planlegg godt, slik at flest mogleg av sauene kjem ut på vårbete med to lam kvar.

Opti-LAM! Gjer deg kjent med vår kvantums-premiering. Du får 0,30 kr ekstra ved å komme over på neste trinn i kvantums-stigen.

Refusjon av øymerke kjem saman med Opti-Lam i slutten av kalenderåret. Støtta på kr 12,- frå Fatland er meint å møte ekstrakostnaden med elektronisk merking.

Ny **Sauekontroll** i 2014.- Fjoråret bar preg av mykje problemer i sauekontrollen WEB. Mange hadde problemer med innlogging på web og mange harhatt fortvila stunder føre pc-skjermen. Snart kan me logge oss på fersk sauekontroll med både nye spennende rapporter i tillegg til de gode me kjänner frå før. Me står klar til å hjelpe deg i gong med den nye løysinga- og har sett av tid til dette våren -14.

Det er med glede for oss som jobbar med sau og sauebønder at det er ein positiv trend i næringa om dagen. Nye sauehus dukkar opp og gir motivasjon til andre som går med byggeplanar. Unge og entusiastiske sauebønder står klare til å ta over gardsbruk med sau! Då må me ta på oss «ansvarsfrakken» og snakke varmt om næringa vår! Vær stolt produsent av verdas sunnaste råvare og snakk kvarandre opp! Me treng kvar og ein som vil驱iva med sau!

Fatland vil takke for samarbeidet i året som gjekk, - og ønskje alle bønder og Rogaland Sau og Geit lukke til med alle oppgåvene som ligg føre i 2014.

Hilde Håland, Fatland Ølen

ROGALAND SAU OG GEITALSLAG

Resultat
Periode: 1.-12
Regnskapsår: 2013Dato: 07.01.2014
Side: 1

ROGALAND SAU OG GEITALSLAG

ROGALAND SAU OG GEITALSLAG

Resultat
Periode: 1.-12
Regnskapsår: 2013Dato: 07.01.2014
Side: 2

Konto	Tekst	Reitt i periode	Budsjett i periode	Avvik i perioden
Salg- og driftsinntekt				
Salgsinntekter			6940 Porto	
3031 ANNONSE AFRSMELDING	-47 600,00	-80,00	1080,00	0,00
3441 Andre tilskudd	-36 500,00	-12 834,00	7161 DIETTKOSTNAD AVLUTVALG DOMMA	0,00
3825 MED ERSKONTINGENT	-455 450,00	-10 405,00	SUM Kostnad og godtgjørelse for reise,	0,00
3881 KARINGSBYR	-398 100,00	0,00	Kontingent og gave	1 422,00
3894 Fieldagene	-2 071,00	0,00	7420 Gaverpremie, handlingsberetliget	-1 422,00
			64 056,59	5 236,00
				1 732,50
				16 858,99
				18 591,09
				-5 042,76
SUM Salgs- og driftsinntekt	941 131,00	-537 121,00	-404 010,00	

Varekostnad

Varekostnader	28 135,70	7 000,00	19 135,70	
4102 Avt. Karins sau	61 157,20	42 032,50	19 124,70	
4111 AFRSMELDING	128 128,00	97 505,00	25 623,00	
4112 AFRSMOTE	11 954,36	13 156,13	-1 201,77	
4220 Rekvisitkontorutyr	49 267,50	0,00	49 267,50	
4250 Radiobjeller	0,00	-600,00	600,00	
4300 Inntektsavvær for videresalg				
SUM Varekostnader	271 642,76	159 093,63	112 549,13	
SUM Varekostnad	271 642,76	159 093,63	112 549,13	

Lønnskostnad

Lønn mm	30 568,00	3 264,00	27 304,00	
5010 REISEUTGIFTER TIL UTVALGET	0,00	7 807,00	-7 807,00	
5011 BOM OG FERIEUTG				
5012 KJØNEGODTGAERSLE DOMMARMÅR / AV	35 587,35	42 416,05	-6 830,70	
5013 Bonifiser avsvarsg	0,00	12 928,00	-12 928,00	
5015 Kjøngodtgjelse til tilslagsle	27 191,00	25 409,80	1 782,90	
5330 Godtgjere til nye bedriftsanlegg	75 600,00	80 102,00	-4 500,00	
5331 GODTGJERE TIL DOMMARMÅR / AV/SL	138 200,00	125 200,00	14 000,00	
5502 Statlefgelever	18 000,00	18 625,00	-5 625,00	
SUM Lønn mm	321 147,05	315 759,85	5 396,20	
SUM Lønnskostnad	321 147,05	315 759,85	5 396,20	

Andre driftskostnader

Verktoy, inventar og driftsmateriale som ikke skal aktiveres				
6580 KONTORREKVISITA	58 133,00	18 962,69	-13 149,69	
6590 BANKEBYR OG RENTER	276,00	276,00	0,00	
SUM Kontorrekvisita, bankesyk og renter	60 698,00	19 238,69	-13 149,69	
SUM Kontokostnader, trykksaker o.l.	1 441,05	8 544,00	-7 102,95	
6880 Kontorekvista	60 476,50	63 957,50	-3 481,00	
6884 kursunge bender	1 150,00	0,00	1 150,00	
SUM Kontokostnader, trykksaker o.l.	63 067,55	72 501,50	-9 433,95	
6930 Telefon, porto o.l.	0,00			
6930 Telefon				

Dato: 07.01.2014
Side: 2

Årsmelding fra 1. - 31. desember 2013
Begge grader
for Ølav Gje

ROGALAND SAU OG GEITALSLAG

Balanse

Dato: 07.01.2014

Side: 1

Periode: 1- 12

Regnskapsår: 2013

Konto	Tekst	Inngående balanse	Reelt i periode	Utgående balanse
Eiendeler				
<u>Omløpsmidler</u>				
	Bankinnskudd, kontanter o.l.			
1921	Rovdyrfond	146 584,35	3 225,00	149 809,35
1922	SR-BANK Forening	448 665,63	225 000,55	673 666,18
1923	33352044712 FASTRENTE	611 552,90	18 346,00	629 898,90
	SUM Bankinnskudd, kontanter o.l.	1 206 802,88	246 571,55	1 453 374,43
	SUM Omløpsmidler	1 206 802,88	246 571,55	1 453 374,43
	SUM Eiendeler	1 206 802,88	246 571,55	1 453 374,43
Egenkapital og gjeld				
<u>Egenkapital</u>				
	Over-/underskudd			
8800	Årsresultat (overskudd)	0,00	-241 409,55	-241 409,55
	SUM Over-/underskudd	0,00	-241 409,55	-241 409,55
	Oppkjent egenkapital			
2050	Annen egenkapital	-1 114 462,88	0,00	-1 114 462,88
	SUM Oppkjent egenkapital	-1 114 462,88	0,00	-1 114 462,88
	SUM Egenkapital	-1 114 462,88	-241 409,55	-1 355 872,43
<u>Gjeld</u>				
	Kortsiktig gjeld			
2600	Forskuddstrekk	-92 340,00	-5 162,00	-97 502,00
	SUM Kortsiktig gjeld	-92 340,00	-5 162,00	-97 502,00
	SUM Gjeld	-92 340,00	-5 162,00	-97 502,00
	SUM Egenkapital og gjeld	-1 206 802,88	-246 571,55	-1 453 374,43

Revidert og funnet i orden. 9. - 2014

 Egil Sæl
 for Østav 6ya

Gjerdemateriell

Impregnerte stolper, Svensk kvalitet

Alle lengder / tykkelser – Til beste priser !

(Vi har også Kreosot imp. Stolper = Lengst levetid)

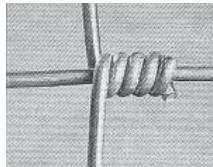
Netting - gjerder

fra 60 – 200 cm.

6 – kantnett, tvunnet knute, sveist, hagegjerde og flettverk.

Våre produkt m/ Aluzink belegg = 50 år uten rust.

Betafence og ArcelorMittal har best kvalitet!

Strekkmessing, NORSK kvalitet

- **Løse plater 3,5 m.m og 4,0 m.m.**
- **På selvbærende stålramme, 3,5 m.m.**

Vi leverer / sender over hele landet.

Ta kontakt, så blir også De en fornøyd kunde hos:

Fjermestad Gjerdelager

Fjermestadsvingane 2

4355 Kverneland

Tlf: 51485562

Mail: fjerm@online.no

TVEIT

Faglig tyngde og
godt humør

KLYPPΕUTSTΥΡ

Stort utval av hengemaskiner og handmaskiner for sau, geit, storfe og lama-arter.

Sliping
Reparasjonar
Vedlikehald

Verdskjent Sveitsisk kvalitet.

Ravndal Klyppeservice

Jorunn og Peder Ravndal - Hadland - 4330 Ålgård

Tlf. 51 61 69 10 - fax 51 61 69 99

Mobil 916 35 364

Nettbutikk: www.klyppeservice.no

E-post: ravndal@klyppeservice.no

Kåringssstatistikk 2013 fra Rogaland

Kåringsssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
[Gardskåring]	89	100%	63	71%	24	27%	2	2%
Bjerkreim	166	100%	154	93%	4	2%	8	5%
Blesete/brokete	68	100%	34	50%	32	47%	2	3%
Finnøy	72	100%	60	83%	10	14%	2	3%
Forsand	41	100%	37	90%	3	7%	1	2%
Gjesdal	104	100%	82	79%	13	13%	9	9%
Helleland	69	100%	65	94%	0	0%	4	6%
Hjelmeland	67	100%	55	82%	11	16%	1	1%
Hå	120	100%	111	93%	4	3%	5	4%
Moi	68	100%	65	96%	1	1%	2	3%
Rennesøy	96	100%	93	97%	1	1%	2	2%
Sandnes	82	100%	72	88%	6	7%	4	5%
Sauda	13	100%	10	77%	3	23%	0	0%
Strand	57	100%	49	86%	5	9%	3	5%
Suldal	75	100%	54	72%	18	24%	3	4%
Time	160	100%	131	82%	27	17%	2	1%
Tysvær/Nedstrand	132	100%	116	88%	11	8%	5	4%
Vindafjord	112	100%	85	76%	23	21%	4	4%
ROGALAND	1591	100%	1336	84%	196	12%	59	4%

Kåringsssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Østfold	41	100%	30	73%	1	2%	10	24%
Akershus	145	100%	83	57%	12	8%	50	34%
Hedmark	563	100%	389	69%	24	4%	150	27%
Oppland	1282	100%	855	67%	86	7%	341	27%
Buskerud	564	100%	461	82%	18	3%	85	15%
Vestfold	68	100%	55	81%	0	0%	13	19%
Telemark	216	100%	181	84%	11	5%	24	11%
Aust-Agder	143	100%	124	87%	0	0%	19	13%
Vest-Agder	210	100%	185	88%	10	5%	15	7%
Rogaland	1591	100%	1336	84%	196	12%	59	4%
Hordaland	1176	100%	1061	90%	25	2%	90	8%
Sogn og Fjordane	910	100%	795	87%	36	4%	79	9%
Møre og Romsdal	514	100%	431	84%	46	9%	37	7%
Sør-Trøndelag	638	100%	446	70%	42	7%	150	24%
Nord-Trøndelag	400	100%	323	81%	8	2%	69	17%
Nordland	822	100%	662	81%	19	2%	141	17%
Troms	424	100%	359	85%	4	1%	61	14%
Finnmark	54	100%	46	85%	0	0%	8	15%
LANDET	9761	100%	7822	80%	538	6%	1401	14%

Kåringssstatistikk vraka 2013 Rogaland

Vrakingsårsak	ROGALAND			LANDET		
	Antall	% av vraka	% av bedømte	Antall	% av vraka	% av bedømte
Testikler	15	25,4	0,9	111	7,9	1,1
Horn		0,0	0,0	24	1,7	0,2
Feil bitt	3	5,1	0,2	53	3,8	0,5
Lause bøger		0,0	0,0	23	1,6	0,2
Kryss		0,0	0,0	4	0,3	0,0
Bein	6	10,2	0,4	138	9,9	1,4
Dyrehår	2	3,4	0,1	91	6,5	0,9
Svarte hår	5	8,5	0,3	70	5,0	0,7
Marg	9	15,3	0,6	260	18,6	2,7
Grov ull		0,0	0,0	16	1,1	0,2
Glissen ull		0,0	0,0	14	1,0	0,1
Filta ull	1	1,7	0,1	188	13,4	1,9
Kort ull	2	3,4	0,1	40	2,9	0,4
Utypisk ull	8	13,6	0,5	94	6,7	1,0
Vekttavvik		0,0	0,0	3	0,2	0,0
O-indeks		0,0	0,0	30	2,1	0,3
Sumpoeng		0,0	0,0	4	0,3	0,0
Annet	7	11,9	0,4	106	7,6	1,1
Helhetsvurdering	1	1,7	0,1	129	9,2	1,3
Ukjent		0,0	0,0	3	0,2	0,0
TOTALT	59	100,0	3,7	1401	100,0	14,4

Me byggjer framtid!

Telefon: 982 59 800

Fax 52 79 99 49

bg@suldal.no - www.bgsuldal.no

Kåringssstatistikk O-Kåra 2013

Kåringsssted	Antall	O-ind	Kropp	Bein	Ullkval	Ullmeng	Sum poeng
[Gardskåring]	28	119,0	8,61	8,43	8,25	8,54	152,8
Bjerkreim	148	127,5	8,30	7,97	7,91	8,11	159,8
Blesete/brokete	3	116,3	8,33	9,00	8,33	8,33	150,3
Finnøy	47	124,1	8,70	8,60	8,57	8,57	158,6
Forsand	34	133,6	8,74	8,53	8,44	8,41	167,7
Gjesdal	68	126,6	8,32	8,21	7,90	8,09	159,1
Helleland	61	132,8	8,66	8,56	7,90	8,05	165,9
Hjelmeland	48	125,5	8,71	8,38	8,35	8,40	159,3
Hå	96	128,5	8,56	8,35	8,15	8,24	161,8
Moi	48	127,0	8,48	8,00	7,71	8,00	159,2
Rennesøy	84	130,9	8,51	8,20	7,90	8,32	163,8
Sandnes	62	127,3	8,52	8,35	8,18	8,24	160,6
Sauda	7	117,7	8,57	8,57	8,29	8,14	151,3
Strand	44	123,6	8,41	8,16	8,11	8,50	156,8
Suldal	54	117,1	8,93	8,46	8,54	8,54	151,6
Time	82	128,5	8,63	8,62	8,39	8,32	162,5
Tysvær/Nedstrand	105	126,1	8,66	8,21	8,12	8,44	159,5
Vindafjord	42	116,0	8,81	8,52	8,12	8,50	150,0
ROGALAND	1061	126,5	8,56	8,31	8,12	8,29	159,8

Kåringsssted	Antall	O-ind	Kropp	Bein	Ullkval	Ullmeng	Sum poeng
Østfold	25	124,0	8,64	8,12	8,32	8,72	157,8
Akershus	58	123,4	8,33	8,10	7,83	8,03	155,7
Hedmark	348	125,3	8,48	8,41	8,08	8,26	158,6
Oppland	734	124,7	8,39	8,35	8,02	8,49	157,9
Buskerud	413	128,5	8,83	8,50	8,19	8,48	162,5
Vestfold	39	127,3	8,41	8,28	8,13	7,92	160,0
Telemark	119	124,3	8,53	8,45	7,97	8,18	157,4
Aust-Agder	95	121,8	8,62	8,74	8,16	8,14	155,4
Vest-Agder	166	126,6	8,60	8,37	8,29	8,45	160,3
Rogaland	1061	126,5	8,56	8,31	8,12	8,29	159,8
Hordaland	951	123,9	8,53	8,30	8,29	8,36	157,4
Sogn og Fjordane	742	124,4	8,65	8,35	8,20	8,48	158,1
Møre og Romsdal	398	126,3	8,71	8,54	8,50	8,50	160,6
Sør-Trøndelag	416	126,2	8,38	8,31	8,02	8,38	159,3
Nord-Trøndelag	281	128,2	8,36	8,00	7,92	8,05	160,6
Nordland	654	126,4	8,54	8,48	8,22	8,21	159,8
Troms	339	125,7	8,57	8,57	8,28	8,27	159,4
Finnmark	46	127,9	8,30	8,48	7,76	7,61	160,1
LANDET	6885	125,6	8,55	8,37	8,17	8,34	159,1

Statistikk over kåringstype 2013

Kåringstype	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
O-kåring	1153	100%	1061	92%	50	4%	42	4%
Pelssau-kåring	42	100%	4	10%	33	79%	5	12%
Kjøtt-kåring	120	100%	80	67%	34	28%	6	5%
Farga spæl-kåring	100	100%	88	88%	11	11%	1	1%
Gammelnorsk spæl-kåring	4	100%	0	0%	4	100%	0	0%
Suffolk-kåring	11	100%	10	91%	1	9%	0	0%
Blæset sau-kåring	47	100%	21	45%	23	49%	3	6%
Fuglestadbroget sau-kåring	32	100%	19	59%	11	34%	2	6%
Grå trøndersau-kåring	2	100%	0	0%	2	100%	0	0%
Rygjasau-kåring	44	100%	25	57%	19	43%	0	0%
Svartfjes-kåring	31	100%	27	87%	4	13%	0	0%
Dala-kåring	5	100%	1	20%	4	80%	0	0%
ROGALAND	1591	100%	1336	84%	196	12%	59	4%

Kåringstype	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
O-kåring	8192	100%	6885	84%	154	2%	1153	14%
Pelssau-kåring	315	100%	62	20%	146	46%	107	34%
Kjøtt-kåring	298	100%	213	71%	48	16%	37	12%
Farga spæl-kåring	359	100%	316	88%	16	4%	27	8%
Gammelnorsk spæl-kåring	170	100%	110	65%	33	19%	27	16%
Suffolk-kåring	79	100%	44	56%	23	29%	12	15%
Blæset sau-kåring	112	100%	58	52%	40	36%	14	13%
Fuglestadbroget sau-kåring	32	100%	19	59%	11	34%	2	6%
Grå trøndersau-kåring	44	100%	31	70%	7	16%	6	14%
Rygjasau-kåring	77	100%	46	60%	24	31%	7	9%
Svartfjes-kåring	38	100%	33	87%	5	13%	0	0%
Villsau-kåring	22	100%	3	14%	14	64%	5	23%
Steigar-kåring	10	100%	0	0%	7	70%	3	30%
Dala-kåring	13	100%	2	15%	10	77%	1	8%
LANDET	9761	100%	7822	80%	538	6%	1401	14%

Dommersamlingen 2013, Forsand. Frå venstre: Kjell Steinar Løland, Stein Haugland, Ken Rune Birkeland, Ernst Herredsvela, Hilde K. Håland, Øystein Bjelland, Olga L. Espenvoll, Jarl Nord-Varhaug, Siv Holte, Per Johan Lyse, Guttorm Gudmestad, Tør Magne Ravnås, Olav T. Bø, Leif Matnisdal, Hermund Lende, Søbjørn Skumsnes, Lars Egil Bakka. Håvard Helgeland, ikkje til stades.

ABONNÉR PÅ

**Bonde
vennen**

**Blad for
bygd og bonde
gjennom
100 år!**

Kontakt

**Ann Woldmo eller Grete Botnan
Tlf 51 88 72 61**

RAPPORT FRÅ GEITEBØNDENE 2013

Vi er 12 geitebønder, 8 frå Sør- Rogaland, 2 frå Suldal og 2 frå Vats . Vi er ikkje så mange, men det er kvalitet. Prosjekter Friskare geiter, er så godt som ferdig, så no har vi mykje fine og gode geiter. Vi har ikkje bukkering nå, men vi er 3 som avlsgranskas i eigen flokk. Håpar dei fleste blir med på dette etter kvart. Vi lagar mykje god ost m.m., men det er problem å få de ut. Dette er ei stor utfordring, så der må vi stå saman. Vi treng hjelpe av Sau og Geit. Har de gode idear, så motas dei med takk.

De vart kåra 14 bukkje.

1. 2013148 Fjelspretten Avlsverdi 138 Eksteriør 9 jur mor 10 kasin 5 sum 162
far 2009106 Farga Frå Anna Olaug og Hallvard Veen Selt til semin
2. 2013144 Kong Gloppealen Avlsverdi 137 Eksteriør 8 jur mor 6 kasin 5 sum 152
far 2010137 Joker 133 Frå Anna Olaug og Hallvard Veen
3. 2013145 Avlsverdi 137 Eksteriør 8 jur mora 6 kasin 5 sum 152
Far 2010137 Joker 133 Frå Anna Olaug og Hallvard Veen

Beste bukker 2011

1. 2011259 Veen index 136 Frå Anna Olaug og Hallvard Veen .Selt til semin
2. 2011260 Bruse index 133 Frå Anna Olaug og Hallvard Veen. Selt til semin
3. 2011234 index 129 Frå Solveig og Per Magne Østebø

Beste bukkar 2010 ferdig granska

1. 2010435 Øystein 127 Frå Anna Olaug og Hallvard Veen. Selt til semin
2. 2010296 125 Frå Solveig og Per Magne Østebø
3. 2010436 Geir 122 Frå Anna Olaug og Hallvard Veen

Beste bukk frå Rogaland er.

2010435 Øystein Frå Anna Olaug og Hallvard Veen.

Delindekser

Avls-verdi	Kas-ein	Melk	Fett	Prot	Lak	Frie-fs	Celle-tall	Jur-ekst.	Ut-Mjølk	Bes-etn	Døtre	Ana-lyse
127	5	11	11	11	10	12	10	9	14	2	10	71

Innspel til landbruksforhandlingane 2013

1. Utmark

- **Utmarksbeitetilskottet** økes med 70 kroner pr. dyr.
 - Tilskottet til **organisert beitebruk** økes kraftig, slik at det for eksempel for Rogalands vedkommende vil resultere i kr. 50,- per dyr. Begrunnelsen er økte kostnader til arealleie og tilsyn/sanking.
 - Fylkesmannen i Rogaland har fått tildelt 200 000 kr.pr.år. Som skal fordeles til beite/sankelaga i Rogaland. Dette er alt for lavt beløp! Beløpe skal brukes til skiljegardar, sperre-gjerder, bruer, og hytter. Det må aukes kraftig.
 - Innføring av gjerde **tilskot for kulturbeite og dyrket mark** uavhenging av drift. (dette vil tilrettelegge for betre utnytting av beite muligheter og økonomisk utnytting av denne. Sikre en naturlig kulturlandskaps- pleie. Vil ved auke i beite areal spesielt for kortere perioder, avlaste presset fra snyltene for eksempel sauebønder. Behovet for ugras bekjempelse i reiner etc. minker for areal utnytter samstundes som verdien av areal øker. Sist men ikke minst vil et slik tiltak gi grobunn for profesjonelle gjerde firma som vil kunne lever gjerder av god kvalitet til fornuftig pris)
2. **Kvalitetstilskotet** flyttes til en annen økonomisk pott, slik at det ikke kommer på toppen av dyretilskottet, og derfor blir borte for de største saueholderne fordi maksbeløpet overskrides.
3. **Alle produsentane må få tilskot på åringane.** (*Normalt påsett er 25%*). Saueholdere i oppstart-fasen, og bønder som har sykdomssanert eller hatt store rovdyrtap, bør få høyare prosent-andel på åringene første året.
4. Tilskottet til **ferieavløysning** økes med 25 prosent.
5. Det er naudsynt med å betre **finansieringsordning ved investering i nybygg** og modernisering av bygg. Betre høve til **fondsavsetjingar**.
6. Det må leggjast til rette for auka satsing og **høyare pris på kjekjøtt**.

Foto: Torill Undheim

Sau på Data

Led-Sau - dataprogram for saueholdere

- Full oversikt over buskapen din
- Enkel og sikker registrering
- Henter data fra PDA, vekter, lesestaver og internett
- Utvidet KSL
- Kan sende til Saukontrollen

Pris kr 1.500,- + mva

PDA – med og uten RFID-leser forenkler registreringen betydelig

- Vi har 4 års erfaring med PDA til registrering av opplysninger
- Kan brukes til all registrering, samt oppslag og hjelpefunksjoner

Pris med nødvendig program, fra kr 3.950,- + mva

PC-vekt – Vår nye vektlosning gir deg rask og sikker veiling, rett inn på PC eller PDA via blåttann

- Kan ettermonteres på gamle vekter
- Leser rett inn i Led-Sau og viser samtidig mange detaljer om dyret. Snakker.

Pris fra kr 4.900,- + mva

**For flere opplysninger ring: 62 34 50 05
– eller besøk vår nettside: lindholtdata.no**

-20 år med data så folk forstår det!

Beitelag og Sankelag i Rogaland

Navn på laget

Bjordalsheia beitelag
 Bjødnalia beitelag
 Bleskestad sankelag
 Brattebøheia sankelag
 Breiborg Sandvatn beitelag
 Brå beite og sankelag
 Bråtvæit sankelag
 Byrkjedal og Maudalsheiane
 Espedalsheias sankelag
 Espeland sankelag
 Espeland/Malmei beitelag
 Forsand beitelag
 Grasdalen beitelag
 Hamrabo beitelag
 Hegelstad beitelag
 Imsland og Vikedal sankelag
 Indrejord beitelag
 Jensaheia beitelag
 Kleppa sankelag
 Kringletjørn beitelag
 Kvilldal beitelag
 Kvitrøn beitelag
 Lund nordre sankelag
 Lund vestre beitelag
 Lund Østre beitelag
 Lyse og Flørli sankelag
 Myrekveven beitelag
 Nag sankelag
 Nilsebu beitelag
 Ognedalstolen beitelag
 Rambøhrheia og Eik beitelag
 Sandvass beitelag
 Sauda beitelag
 Songsand beitelag
 Store Lilandsheia beitelag
 Strand sankelag
 Støladalen beitelag
 Tengesdal sankelag
 Tufeskog sankelag
 Tørland beitelag
 Undeknuten sankelag
 Vanvik sankelag
 Veka og Vålskår sankelag
 Viglesdal beitelag
 Vintraleå beitelag
 Øvre Espedal beitelag
 Øyestøl beitelag
 Heskestad beitelag SA
 Såt beitelag
 Jæren Smålag
 Beitelag under Jæren smålager:
 Blåfjell
 Brokke/Nomeland
 Brådlandsheia
 Dynjanheia
 Fidjastølen
 Fidjelandsheia
 Grautheller/Grydalen
 Holmevassheia
 Hunnedalen
 Kviheia
 Langeid
 Ryssstad
 Sinneshøia
 Skræheia
 Suleskard
 Svanes
 Søra Øvstabø
 Tveiteheia

Leiar

Jon Arvid Vassbo
 Paulfinn Torland
 John Egil Halsne
 Ketil T Gjedrem
 Roald Johannessen
 Kåre Skretting
 Sigurd Søndenå, Prestagarden, 4234 Jelsa
 Ola Andreas Byrkjedal
 Per Kristian Espedal
 Torbjørn Magne Helgaland
 Halvard Vearn
 Kåre Oaland
 Bjørn Laugaland
 Kenneth Tveit, Tornes, 4244 Nesflaten
 Anne Pearl Gravdal
 Peder Blikra
 Sven Gil Westersjø, 4146 Skiftun
 Torbjørn Vikesdal
 Jens Kleppa
 Arve Bakkedal
 Gunnar Steinbru
 Ivar Versland
 Andre Rost Kjørmo
 Harald Kjørberg
 Karl Jostein Østrem
 Bernhard Løland
 Thor Magne Gundersen
 Gunh Nag Nordanger
 Tårn Sigve Schmidt
 Ola Haland
 Steinar Tore Bjordal / Eli Hovland
 Lars Marvik Birkeland
 Ove Gulbrandsen
 Kjell Steinar Loland
 Einar Andrea Puntervoll
 Paul Tore Barkve
 Arne Langeland
 Ingemund Drarvik
 Erik Jordbrekk
 Klarfrid Meland
 Lars Reidar Nesvik (4146 Skiftun)
 Geir Øve Loland
 Gerd Helen Bø
 Knut Olav Voster
 Anders Tysseland
 Per Egil Espedal
 Sigmund Skjæveland
 Arvid Hammersmark
 Lars Erling Lofthus
 Asbjørn Haga
 Atle Skjørestad
 Halvar Oltedal
 Årstein Lima
 Torleiv Lye
 Olav Furenes
 Gunnar Vatland
 Olav Nygård
 Ivar Froyland
 Tore Sæland
 Paul Auestad
 Karl Martin Matingsdal
 Øyvind Madland
 Kjell Gaute Sinnnes
 Per Aalgård
 Torleif Lye
 Torbjørn Hadland
 Asle Gilje
 Jan Gunnar Lima

Kommune

Bjerkreim
 Time
 Suldal
 Bjerkreim
 Sauda
 Hå
 Suldal
 Gjesdal
 Forsand
 Hjelmeland
 Hjelmeland
 Hjelmeland
 Hjelmeland
 Tysvær
 Suldal
 Bjerkreim
 Lund
 Lund
 Forsand
 Tysvær
 Strand
 Hjelmeland
 Time
 Bjerkreim
 Suldal
 Sauda
 Forsand
 Eigersund
 Strand
 Suldal
 Suldal
 Suldal
 Hjelmeland
 Hjelmeland
 Suldal
 Suldal
 Hjelmeland
 Hjelmeland
 Suldal
 Suldal
 Hjelmeland
 Suldal
 Forsand
 Bjerkreim
 Lund
 Tysvær
 Sandnes

Mail

jonavassbo@gmail.com
 paulfinn.torland@gmail.com
 john.e.halsne@gmail.com
 kerilegiedrem@gmail.com
 roald.johannessen1@haugnett.no
 skeiehenning@gmail.com
 sisoen@online.no
 ol-an-by@online.no
 chjemdal@live.no
 janops@online.no
 halvard@veengard.no
 koaland@online.no
 aud.mel@frisurf.no
 kenneth.tveit@gmail.com
 bard.gravdal@gmail.com
 aase.jorunn@blikra.org
 westersjoe@nrpels.no
 leif.arild.laksesvela@gmail.com
 sk609@hotmail.com
 andrbak@online.no
 gunnarsteinbru@yahoo.no
 andr-kj@frisurf.no
 andrmoen@online.no
 berloel@online.no
 kjellep@hotmail.no
 gunn.nordanger@sr-bank.no
 tarn-sigve@c2i.net
 oydun.naerland@egril.no
 eli.hovland@gmail.com
 sandvass@hotmail.com
 sivi_83@hotmail.com
 ksl@nsg.no
 torgeir.sleveland@okonor.no
 olav.strand@SR-bank.no
 tor.inge.havrevoll@gmail.com
 ton-drar@online.no
 eric.jordbrekk@hotmail.com
 klarfrid@online.no
 la-nes@online.no
 bjerga@hotmail.com
 gerdheb@frisurf.no
 helgmae@frisurf.no
 anders.tysseland@gmail.com
 ar-espe@frisurf.no
 beitelaget@hotmail.no
 arvi-ha@online.no
 lael@statoil.com
 asb-haga@online.no

Kontaktpersonar rovvilt Rogaland

Namn og adresse	Kontaktdetaljer	Ansvarsområde/Kommunar
Eikeland Ole Martin Ritlandsneset 4230 SAND	Tlf: 52 59 47 12 Mobil: 959 65 615	Suldal og Hjelmeland
Netland, Sven Netland, 4380 Hauge i Dalane	Tlf: 51 47 91 62 Mobil: 991 04 189	Sørøstre Rogaland: Lund, Sokndal, Eigersund, Bjerkreim, Gjesdal, Flekkefjord og Sirdal
Statens Naturoppsyn v/koordinator Jon Erling Skåtan Birkeland 4575 Tingvatin	Tlf. arbeid: 37 37 16 92 Tlf. privat: 38 34 78 23 Mobil: 482 54 803	
Steinberg, Olav Stasjonsv.1A 4460 MOI	Tlf. 51 40 30 51 Mobil: 414 46 39 Tlf. arbeid: 51 40 21 60	Sørøstre Rogaland: Lund, Sokndal, Eigersund, Bjerkreim, Gjesdal, Flekkefjord og Sirdal.

Kontaktliste vereringar og andre raselag

Verering:	Kontaktperson:	Telefon:	Adresse:	E-post:
Bjerkreim	Tor Gaute Eikeland	41288901	4387 Bjerkreim	tor.gaute@dcpost.no
Dalbuen	Kåre og Berit Grude	51497157	4376 Helleland	kagrude@broadpark.no
Finnøy	Gaute Halleland	99490548	4160 Finnøy	gaute@hesbynett.no
Gjesdal	Erik T Ravndal	90092233	4150 Ålgård	er-rav@online.ino
Haugaland NKS ring	Per Johan Lyse	47026006	5576 Nedstrand	pejl@online.no
Ryfylke	Sverre Nordbø	41207535	4120 Tau	sverrenordboe@gmail.com
Hå	Leif Matnisdal	91886165	4363 Brusand	lematnis@online.no
Lund	Knut R Thunheim	51401248	4460 Moi	knut.thunheim@dabb.no
Rennesøy	Guttorm Gudmestad	95073726	4150 Rennesøy	guttgud@online.no
Rogaland Spelring	Gaute Bue	90023143	4330 Ålgård	gautebue@hotmail.com
Sandnes	Kåre Brekken	97072868	4332 Figgjo	kaar-br@online.no
Time	Geir Nielsen	98259707	4340 Bryne	geir@bls-as.no

Andre sauelag:				
Svartfeslaget	Karleif Bore	90209940	4342 Undheim	
Suffolkaget	Helge Nygård	47844970	4110 Forsand	
Fuglestadbroke & Blasesauslaget	Arve Gramstad	40054387	4308 Sandnes	
Rygjalaget	Knut Thunheim	92418701	4460 Moi	knut.thunheim@dabb.no
Norsk Reinrasa Sau	Torbjørn Nordmark	52799206	4233 Erfjord	

Lam til Forus og Sandeid i 2013 Samarbeid gir bedre økonomi til bonden!

Av Siri Kvam Haugland

Godt nyttår og takk for samarbeidet i 2013.

Lammeringene er et tydelig bevis på godt samarbeid mellom saubøndene og Nortura. En formidabel økning på både Forus og Sandeid. Sauebøndene i Rogaland har oppdaget fordelen med å være med i lammering. På landsplan blir 63,1 % av lammene levert gjennom lammering. Her er det mye penger å hente. Utnytt leveringsvilkåra.

Fra 2012- 2013 har prisen på lam i gjennomsnitt i Nortura gått opp med vel 5 kr. Dette hadde aldri skjedd uten at 67 % av sauebøndene i Norge leverer lammene sine til Nortura.

Til dere som ikke er med i lammering eller lurer på hvordan det fungerer. Ta kontakt med Siri Kvam Haugland Tlf: 92 88 59 19 E-post: siri.Haugland@nortura.no, Stian Espedal Tlf: 97 95 81 51, E-post: stian.Espedal@nortura.no eller Karluf Håkull Tlf: 97 16 55 37, E-post: karluf.hakull@nortura.no

Slaktekvaliteten i Rogaland er i 2013 er bra. Rogaland er det fylke som har flest slakta lam. (104 326lam) og en stjernelams andel på 77,75 %. En god 3 plass på landsplan. Slått av Troms og Buskerud. Ingen tvil om at det er et godt fagmiljø og mange dyktige sauebønder i Rogaland. Gjennomsnitt vekta i Rogaland er i år 19,0 kg. I 2012 var gjennomsnitt vekta 18,7kg, en økning med 0,3 kg. Dyktige bønder taklet den seine våren med utfordringene det ga. Mange hadde gode sommeren/høst beiter som også viser igjen på fettet. I 2012 ble det slaktet 2679 lam (3,0%), med fett trekk, 3+ og oppover. I 2013 ble det slaktet 3405 lam(3,9 %), med fett trekk 3+ og oppover. Noen var nok ikke helt klar over hvor mye lammene la på seg i starten av sesongen, andre skulle ta maks ut av lamma. Heia lamma varierte, gode beiter når dei kom heim ordnet det meste. Viktig å veie/kjenne på holdet på lammene med jevne mellomrom slik at en kan unngå fett trekk. Håper denne økningen ikke forsetter. Det straffer seg med fett trekk.

Slaktekvaliteten på Rogalandslammene som gikk til Sandeid er også god, En liten nedgang på vekt med 0,1 kg, skylles nok dårligere heiabete i 2013. I 2012 var gjennomsnitt vekta 17,7 kg, og fett trekk på 2,3 %. I 2013 var gjennomsnitt vekta 17,6 kg med et fett trekk på 2,2 %. Sandeid har hatt en fantastisk positiv utvikling når det gjelder antall lammeslakt. Det har i 2013 blitt slaktet godt 5 000 flere lam i Sandeid i 2013. I samarbeid med Nortura, hever bonden prisen på lam.

Saukontrollen

Saukontrollen et godt redskap/investering til å få bedre økonomi i saueholdet.

Nortura er så heldige å ha

Marie Fuglestad Tlf: 92 25 03 96, E-post: marie.fuglestad@lyse.net

Olav T. Bø Tlf: 99 24 91 11, E-post: olavboe@online.no

Øystein Bjelland Tlf: 99 25 64 58, E-post: oystein.bjelland@nortura.no
Karluf Håkull Tlf: 97 16 55 37, E-post: karluf.hakkull@nortura.no
til å føre sauekontrollen for Nortura.

Nye regler for klassing (karanteneperiode) av værlam høsten 2014???????

Mange av bøndene har fått med seg diskusjonen ang. klassing av værlam høsten 2014. Animalia vurderer å innføre karanteneperiode på værlam. Karanteneperioden skal være mellom 10. november til 1. februar. I denne perioden skal alle værlam klasse som vær uansett. Utenom denne perioden skal vanlig klassifisering gjelde. Er det vær lukt eller vær tegn, på slaktet utenom denne perioden skal det klasse som vær.

En ting er sikkert, ingen er kjente med å få lam med lukt eller smak av vær ut til forbrukeren.

Spørsmålet er

Er det et problem?

Er dette rett måte å gjøre det på?

Hvilke konsekvenser har dette som sauebonden?

Spørsmålet ble stilt til Nortura sitt forbrukersenter og industrikundene. Det er ikke et problem, lite og ingen tilbakemeldinger om vær smak på lammekjøtt.

Nortura har dyktige klassifisører som kan faget sitt. Animalia kommer på uventet besøk med jevne mellomrom. Animalia tar da stikkprøver på klassingen som er utført. Ved stor avvik/gjentatt avvik, kan klassifisøren miste lisensen for klassing av slakt.

Norge er et langt land med store geografiske forskjeller. Tall fra sauekontrollen viser at gjennom snitt lammingsdato i Rogaland 2013, 13.04 og i Finnmark 11.05. En forskjell på 28 dager. Ser vi på hvor mange værlam dette dreier seg om i denne perioden (hele landet) er det

2011/2012 – 24 749 værlam.

2012/2013 – 19 590 værlam.

Dersom slaktemønsteret blir som i dag betyr det 13 – 15 millioner kroner i tape slakteinntekter for bonden og 4 – 5 millioner kroner i tapt lammeslakt tilskudd, da dette tilskuddet bare blir betalt ut til lam.

Vi vil også få stort råvareproblem

Hva skal vi bruke alt værkjøttet til? Nortura bruker i dag ca. 5 % av dette selv, resten går som billig råvare til private slakteri.

Hvis denne regelen blir innført, blir det nok en endring i slaktemønsteret. Mange vil slakte lammene før dei er slaktemodne som følge av dette. Noen vil holde værlamma over til etter 1 februar, med god vekst gjennom vinteren er det stor fare for at dei blir klassa som vær etter 1 feb.

Uansett vil denne regelendringen føre til et stort økonomisk tap for bonden. God rådgiving og kommunikasjon ut til sauebøndene om anbefalinger og tiltak for å få værlam slaktemodne før dei får brunst smak må være en bedre løsning. Sauen er et ålreit dyr og sauebonden er fornuftig.

Det er også i år underdekning av lam.

I 2014 kom det inn ca. 100 000 import lam. Tragisk når en tenker på hvilke muligheter vi har for sauehold i Norge.

Nortura Forus, Fatland Jæren og Prima har tilsammen i 2014 slaktet (til og med uke 45.) 6 135 stk. flere lam i 2013. Positivt, men har sauetallet økt så mye? Har sauebøndene redusert pga. formangel? Kanskje begge deler. Svaret får vi ikke før i jan/feb. men en ting er sikkert
VI TRENGER FLERE LAM.

Nortura har styrket Team sau. Stian Espedal ble ansatt i august 2013. Ønsker du rådgivning, ta kontakt med oss. Vi er der for dere, det er tross alt bøndene som eige Nortura! Vi jobber for bøndene!

Ønsker Rogaland sau og geit lykke til med arbeidet i 2014.» En goe gjeng som gjør et viktig arbeid for sauebonden!»

Lykke til med saueholdet!!!!

Vi har det meste til SAUEHOLDET!

Karmøy
Sveis & Landbruk
4272 SANDVE

TLF.: 52 81 80 60

GJENSIDIGE

gjensidige.no

**HVA BØR JEG FORSIKRE?
ER JEG GODT NOK DEKKET?
HVA SKAL JEG VELGE AV EGENANDEL?
TRENGER JEG GJELDSFORSIKRING?**

Få svar på alle spørsmål du har om forsikring

Gjensidige har en langtidsig samarbeidsavtale med Sau og Geit. Hele 7 av 10 bønder er forsikret hos Gjensidige! Vi hjelper deg med å finne løsninger som passer dine behov. Ta kontakt med Gjensidige på 03100, eller snakk med din forsikringsrådgiver.

Gjennom medlemskapet i Sau og Geit får du betydelige fordeler – samtidig som du blir medeier i Gjensidige.

Idereiser as - Årets program

Anne Kari i Verdalens takekr for sist til alle på Sveitsturen med Sau og Geit i 2013.

Vi støtter distriktet og flyr direkte fra Sola på våre turer. Dårlig fly-tilbud i helgene gjør at vi noen helger i året tilbyr vårt eget Charterfly for å tilby det beste produkt.

Finn vårt utvalg av turer for deg, dine venner eller din bedrift. Med charter får en mye på kort tid. Ring oss, vi hjelper gjerne med grupper eller individuelle, bedrifter, organisasjoner, syforeninger, vinturer, gutteturer, familieturer, kor og korps, skoleturer, personalturer, styreturer, sykkelturer, SPA og fødselsdager etc.

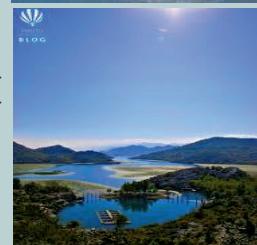
Idereiser as sine turer med CHARTERFLY I 2014:

Barcelona	torsdag 1. - 4. mai
Bratislava i Slovakia	fredag 23.- 25. mai
Charter Praha (underplanlegging ?)	onsdag 05. - 07. september
Velg mellom Bratislava og Wien	fredag 26. - 28. september

TURER FOR PÅMELDING I 2014:

SPA velvære i Ungarn -Heviz	01.02 - 08.02
SPA velvære i Ungarn -Heviz	01.02 - 15.02
Ungarn Påsketur Spa og Velvære	11.04 - 21.04
Time Sparebank Cruise Solkysten & Portugal	23.04 - 01.04
Spania Andalucia m. RBK Rogaland bo i Nerja	10.05 - 17.05
Flotte Montenegro 1 uke fly og leilighet	28.06 - 05.07
Ungarn med flotte opplevelser Spa og velvere	02.08 - 09.02
Elvecruise på Donau m. Time Sparebank	11.08 - 19.08
Sykkel og kanaltur, bo på bat opplev Mosel	30.08 - 06.09
Fantastiske Cuba i endring fly KLM via AMS	18.10 - 31.10

Meld dere på med likesinnede eller spør om hvor du skal dra på annerledes sommerferie, leiligheter og fly, båt, cruise.....

Idereiser as

Verdalsvegen 28
4352 Klepp,
Tlf. 51425744, Mobil:Anne Kari 909 77 141
Mail: ide@idereiser.no og nettside
www.idereiser.no - Se turer på nettside

Vi kjenner bondens
hverdag og vet hvilke
utfordringer du har

.....

SPØR OSS OM:

- Helseforsikring
- If Login – bondens eget nettsted
- Forsikring av bygninger og utstyr
- Hjelp til å unngå skader

Ring vårt kundeteam for landbruk på 815 11 526

www.if.no

Avsender: Rogaland Sau og Geit
Hommersåkveien 250, 4311 Hommersåk

Klar?

www.fatland.no

Er du klar for Fatland?

Fatland er Norges største private kjøttbedrift. Vi har drevet slakting

siden 1892 og har et godt tilbud til småfeprodusenter.

Velg Fatland på småfe!

Berit Pettersen, Produsentrådgiver småfe
berit.pettersen@fatland.no

Mobil/direkte +47 95 20 03 40

Hilde Kalleklev Håland, Produsentrådgiver småfe
hilk@fatland.no

Mobil/direkte +47 98 24 22 14

Fatland Oslo: 97 69 26 50

Fatland Ølen: 97 98 55 22

Fatland Jæren: 97 97 21 20

Velg Fatland du også!